

D950 2-52
15-7-52

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

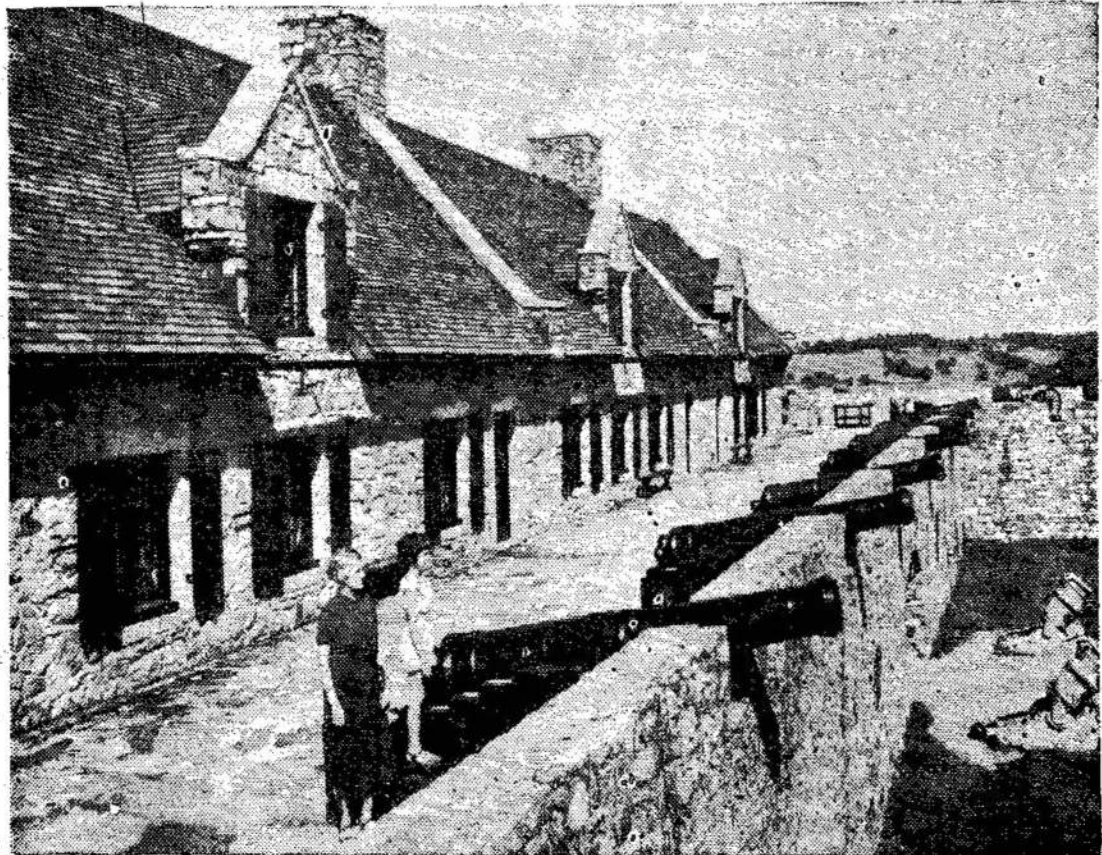
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,081

PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 11, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Istorinis fortas — Fort Ticonderoga — prie Lake Champlain. Jis buvo atbudavotas taip, kad savo dydžiu, išvaizda atitiktų originaliam. Jis atdaras visuomenės inspekcijai. Virš šio forto pleve savo Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Francijos vėliavos.

Gali Vėl Įvykt Gelžkelių Streikas; 135,000 Reikalauja 45 ct. į Valandą

OTTAWA. — Kanados gelžkeličiai vėl kalba apie streiką. Kodėl? Todėl, kad praityje jiems reikėjo streikuoti, kad gauti algų pakėlimą. Jų samdytojai labai nerangūs pakelti algas.

Gelžkelių unijos, kurioms priklauso 135,000 gelžkelių kompanijų, CPR ir CNR, pakelti algas 45 centais į valandą. Jie to reikalauja se-

Niemolleris Sako Stotų su TSRS

BERLYNAS. — Plačiai pagarsėjęs vokiečių kunigas Niemolleris aną dieną pareiškė, kad Vokietija turi stoti su TSRS atsitikime Rytų ir Vakarų karo.

Jis sako, kad tik tokiu būdu vokiečiai gali išlikti nesunaikinti visai.

Vakarai jam patinka geriau, bet jis nebija ir komunisto. O jeigu jam pasidarys nemalonu vakarinė Vokietijoje, tai jis persikels į rytinę Vokietiją.

Niemolleris stoja už tai, kad abidvi Vokietijos būtų sujungtos į vieną. Jis taipgi priešingas ginklavimuisi.

mai, bet ne taip garsiai jie kalbėjo kaip dabar.

Kada jie streikavo, jiems algos buvo pakeltos, bet toli gražu ne tiek, kiek jie norėjo. Dabar jie nori vėl pakelti, nes gyvenimas pabrangė ir jų algos vėl toli atsiliko.

Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Mosheris pareiškė, kad ir vėl gali įvykti gelžkelių streikas. (Jie priklauso prie KDK). Jis matyti jaučia, kad jų reikalavimas susitiks su didele opozicija iš samdytojų pusės.

Šiuo tarpu streiko lauke Britų Kolumbijos medžio ir miško darbininkai. Jau kelinta savaitė, kaip jie streikuoja. Kvebeke streikuoja tekstiliečiai. Bendrai šiuo tarpu streiko lauke virš 80,000 darbininkų.

Medžio ir tekstilės industrijų darbininkų streikai rodo, kad samdytojai nusistatę kovoti prieš darbininkų reikalavimus pakelti algas. Medžio industrijos samdytojai iš sykiu buvo pareiškė, kad jie nori nukapati algas.

Iš kitos pusės, tekstilės darbininkų ilga kova rodo, kad darbininkai taipgi yra pasiryžę kovoti už savo reikalavimus.

Darbininkų padėtis kovoje su samdytojais būtų daug geresnė, jei būtų vienybė. Dabar ne tik didelis pasidalinimas į du centru, bet ir tarpusavė kova unijose daugelyje vietų gana aštri. Tekstiliečiai yra geras pavyzdys. Gal tas ir drąsina samdytojus laikytis užsispyrimo.

Irano Premjeras Ir Vėl Užgirtas

TEHRAN. — Irano premjeras Mossadegh išrinktas premjeru. Jis gavo 52 balsų daugumą.

Mossadegh pagarsėjo su savo tvirtu nusistatymu nacionalizuoti aliejaus industriją, kurią kontroliavo britai.

Buvo raportuojama, kad kyla didelė opozicija prieš jį, kadangi jis negali parduoti nacionalizuotą aliejų, bet dabar paaiškėjo, kad jis tebeturi pasitikėjimą parlamente.

Irano sunkumas yra tame, kad britai ir amerikiečiai boikotuoja jo aliejų. O jei kuri kita šalis perka, tai britai konfiskuoja jūroj.

Amerikiečiai Padidins Investmentus Kanadoje

BOSTON, Mass. — Dešimties investicijų kompanijų galvos sudarė naują kompaniją, kurios siekiu bus investuoti kapitalą Kanadoje. Jie sudaro fondą tam tikslui iš \$800,000,000.

Ši kompanija užvadinta "Canada General Fund, Inc."

PAKARTOJA SIŪLYMĄ BAIGTI KARĄ KOREJOJ

NEW DELHI, Indija. — Premjeras Nehru pakartojo pasiūlymą baigti karą Korėjoje. Jis sako, kad tas karas sudaro didžiausią pavojų taikai.

Nehru mano, kad Tarybų Sąjunga įsikištų, jeigu amerikiečiai pulktų Mandžuriją, ir tokiu būdu prasidėtų pasaulinis karas.

Jis tą pasakė kalbėdamas į 100,000 žmonių.

Degalistų Partija Skyla Pusiau

PARYŽIUS. — Degalistų partijos — Rassemblement du Peuple Français — įvyko skilimas. Iš 115 seimo narių apie 40 atskilo nuo partijos. Prie jų prisidėjo 20 senatorių iš 70.

Kada degalistai pakišo rezoliuciją, kad nariai laikytųsi nustatytos linijos, 478 balsavo už rezoliuciją, o 56 prieš. Tada opozicionieriai išėjo iš konvencijos.

Degalistai sudaro didžiausią grupę parlamente.

Atrodo, kad opozicija atsirado po to, kai dalis degalistų balsavo už Pinay.

CCF IR SOCIAL CREDIT LAIMĖJO BC RINKIMUS

VANCOUVER. — Britų Kolumbijos provincialiuose rinkimuose išėjo laimėtojai CCF ir Social Credit.

Iki šiol išrinkta: CCF 15, Social Credit 15, liberalų 6, konservatų 2, darbiečių 1.

Priešakyje stovi 6 CCF, 2 Social Credit ir 2 konservatai.

Britų Kolumbiją valdė bendrai konservatai ir liberalai. Abieji smarkiai pralaimėjo.

Ji turės patariamąją tarybą, į kurią įeis žymūs Kanados banieriai, jų tarpe Arthur Meighen, per du sykius buvęs Kanados premjeru. Patariamąją tarybą spoksrienu bus jo sūnus, pulk. Maxwell C. G. Meighen, Canadian General Investment Ltd. prezidentas.

Pulk. Meighen pasakė: "Bostono kapitalas tradiciniai ieškojo naujų rubežių. Jis padėjo finansuoti industrių augimą Jungtinių Valstijų centrinėje ir vakarinėje dalyse, vystant mineralinius resursus, plieno liejyklas ir gelžkelius... Dabar jis padės pasaulio naujausiam žalioms medžiagoms sandėliui Kanados rūsčiuose, kasyklose ir pramonėje".

Fondo viršminkai ir direktoriai kontroliuoja \$2,500,000 investicijų.

Taigi, Amerikos multimilionieriai, su pagalba Kanados liudierių, pradės ofensyvą didesniai Kanados ekonominiam užkariavimui. Jau datar amerikiečiai investavę arti 8 milijonų dolerių.

Kanados kapitalistai, kaip matyti, eina ranka rankon su Amerikos kapitalistais ir finansieriais. Tik maža dalis norėtų matyti nepriklausomą politiniai ir ekonominiai.

Arthur Meighen, kada buvo premjeras, buvo įvedęs žiauriają 98 sekciją kriminaliniame įstatyme, pagal kurią buvo žiauriai persekiojami darbininkai ir progresyviai veikėjai.

Francijos Reakcija Nieko Nelaimėjo Užpuldama ant Duklo

PARYŽIUS. — Džiūrė iš teisingo Francijos Komunistų Partijos lyderį Žak Duklo ir paleido iš kalėjimo.

Kaltintojai negalėjo įrodyti, kad Žak Duklo būtų padėjęs kokį nors nusizengimą.

Jis buvo suimtas po demonstracijų prieš generolą Ridgway ir apkaltintas, būk jis vadovavo demonstracijoms ir planavo sukilimą.

Reakcija tikrai sukėlė žmonių pasipiktinimą persekiotojais.

Pasidairius po Kanada

Kanados vyriausybė turi bėdą su Dr. Endicottu, Kanados Taikos Kongreso prezidentu.

Reakcionieriai reikalauja teisti jį, uždrausti jam pašto teises, atimti užsienio pasą ir t.t. Vyriausybė, kad ir grumoją teismu, vistik nenori traukti į teismą. Girdi, komunistai to ir nori.

Faktas yra, kad teismas iškeltų aikštėn daugiau faktų apie bakteriologinį karą. Daugiau kanadiečių sužinotų apie tai, kas nuo jų dabar slepiama.

—o—
Gelžkeliečiai (išskyrus konduktorius ir kitus traukinių operatorius) stato reikalavimus pakelti algas 45 centais į valandą.

Sios rūšies gelžkeliečių yra 135,000. Kitaip sakant, jie reikalauja apie \$80,000,000 į metus iš abiejų gelžkelių kompanijų.

Prie to, jie reikalauja "union shop", kas reiškia, kad didžiojoje darbų darbininkai privalo būti unijos nariais. Jie taipgi reikalauja "checkoff" arba, kad kompanijos išrinktų narines duokles.

—o—
John L. Ledis, Jungtinių Valstijų angliakasių unijos lyderis, atsiuntė sveikinimą tekstiliečiams, kurie jau ilgą laiką streiko lauke.

Rašydamas 6,000 tekstiliečių tarybai, Lewis sako, kad jis pilnai supranta kanadiečių pasipiktinimą Amerikos Darbo Federacijos atstovais, kurie stengiasi sugriauti tekstiliečių uniją.

Jis sako, kad tokių priemonių griebiasi visa eilė ADF unijų Jungtinėse Valstijose. Neatsilikęs ir CIO.

—o—
Birželio pabaigoje Toronte buvo arti 20,000 bedarbių. Visoj Kanadoj tuo metu buvo 213,000 bedarbių.

Tuo pat metu pernai bedarbių skaičius Kanadoje buvo mažesnis ant 69,000.

—o—
Saskatchewanos CCF laikraščio "Saskatchewan Commonwealth" redaktorius šaukia kanadiečius prie sveiko samprotavimo. Jis ragina plačiau žiūrėti į pasaulį, supaprasti jį ir atitinkamai veikti.

Jis smorkia karinę isteriją ir sako, kad kapitalistinė spauda niekad nerodo geresnio kelio į ateitį.

Federalė vyriausybė atsiskaito remti siūlymą, kad provincijos ir federalė valdžia turėtų konferenciją namų statymo klausimu.

O namų situacija Kanadoje, kaip sako to reikalo žinovai, neina geryn.

—o—
Tyrinėtojai suranda, kad Vancouveryje jaunimas vartoja narkotikus.

Esą žinoma 18 narkotikų vartotojų nuolatos tarp 15 ir 18 metų amžiaus.

Visuomenė labai susirūpinusi, kad narkotikų pardavinėtojai įsibrovė į mokyklas ir pradėjo nuodyti jaunimą.

Kanadietis

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Tikiu, kad visi stebėsitės, kodėl aš taip ilgai tylėjau. Well, gyvenime visai pasitaiko. Pasitaikė ir mums su Mandrapypkio dėde.

Vieną dieną, po Taikos Kongreso suvažiavimo, nuėjęs pas jį radau jį labai nusiminusį. Sėdi žmogus pizamo-se ir dūsauja.

"Kas taip atsitiko?" klausiu, pasisveikinęs. "Ar nesi-jauti gerai?"

"Gėda ir pradėti pasakoti," sako jis. "Tokio šposo niekad netikėjau."

Jis apsidairė, lyg ko bijo-damas.

"Sėskis, papasakosiu, kaip atsitiko," pradėjo jis.

Atsitiko štai kaip: Jis panorėjo pasirodyti narsuoliu ir prisidėjo prie tų, kurie ėjo prisikimšę kišenės kiaušinių su tikslu mėtyti juos masiniame mitinge, kada Dr. Endicott kalbės apie bakteriologinį karą Korėjoj. Bet nespėjus nei į vidų jeiti, francūzai, matyti žinodami jų suokalbį, sutriuškinę visus jų kiaušinius kišenėse.

Tik įsivaizduokit, žuvęs fuzinas kiaušinių, kuriuos jis buvęs pasiėmęs iš namų. O kas blogiausia, jie, sutrinti

pasipylė kišenėse, sutepė ne tik žiponą, bet ir kelines.

Tas, žinoma, dar ne viskas. Jis, parėjęs namo, nusivilkęs siūtą ir paslėpęs, kad žmona nematyti. Turėjęs ant ryto-jaus išnešti išvalyti. Bet ė-męs ir užmiršęs. Žmona, su-radusi siūtą, pamaniusi, kad jam kas nors su viduriais ne-gerai įvyko. Pagalvojusi, kad jis buvęs persigėręs. Suvy-niojusi siūtą į popierius ir greitai išsiuntusi į valytuvę.

"Kas čia tokio?" klausiu aš.

"Kas tokio?" klausia jis.

"Kada aš pradėjau aiškinti, jog tai buvo ne... atsiprašant... o sutraiškyti kiaušiniai, tai ji palaikė mane puskvailiu. Girdi, neapgausi."

"Ir kas toliau buvo?" klausiu.

"Išvadinusi mažą vaiką, iš-keikusi visokiais žodžiais, žmona uždraudė man išeiti. Iš darbo eidamas turiau rauti tiesiai namo. Sako, aš ją iš proto išvarysias, jeigu dar sykį taip atsitiks. Neduo-da nei užsiminti, kad tai bu-vo kiaušiniai."

Taip tai jis dabar negali niekur išeiti. Namie sėdint, aišku, nieko ypatinga neįvyksta. Bet tas naminis a-reštas tuojaus pasibaigsias.

"Na, o kaip kiti reikalai?" klausiu.

"Išrodo prastai. Tarybos rinkimai praėjo labai pras-tai. Matyti mano Mandra-pypkis visai netenka įtakos".

"Kodėl taip manai?" klausiu.

"Už tai, kad mažai regist-ravosi, o dar mažiau dalyva-vo balsavimuose."

Pikčiausia esą tas, kad pa-rapijonai apeiną jo Mandra-pypkį. Jis esąs tiesiog musi-vylęs savo giminaičiu.

Šiuo tarpu pasirodė ponias ir mūsų kalba apie politiką nutrūko.

Buvusi dipukė Irena Slavinskaitė, kuri užbaigė nuresės mokyklą General Igoninėj Brantforde. Vokietijoje būdama dirbo prie vergiškų darbų iki nacių režimas su-byrėjo.

AMERIKA BAUGINA DANUS, KAM JIE STATO LAIVUS TS

KOPENHAGA. — Jungtinės Valstijos grumoją Danijai sulaikymu militarinės pagalbos, jei Danija nenustos stačiusi prekinis laivus Tarybų Sąjungai.

Danijos užsienio reikalų ministeris Kraft sutinka su amerikiečių reikalavimais, bet mano, kad Danija turi išpildyti sutartį ir pastatyti tuos laivus, kuriuos ji pasi-žadėjo.

Montrealiečiai, Balsuokit už šiuos Kandidatus:

Gerard Fortin
Quebec - St. Sauveur

Camille Dionne
Montreal - St. Marie

Gui Caron
Montreal - St. Louis

Norman Nerenberg
Montreal - Outremont

Mrs. Jeannette Branell
Montreal - St. Jacques

Bill Betchley
Verdun - Que.

VANCOUVER, B. C.

Gegužinė

Sekmadienį, Liepos 27 d.
1 valandą po pietų

Central Parke
(Burnaby — prie Kingsway)

Karšti šniukai — Ledai — Gėrimai

Šoksitė Prie Geros Muzikos

KVIECIAME VISUS

Rengia Lietuvos Literatūros Draugija

Nr
TA
Medži
Vadov

Medži
prie Lie
Tarybos
valstybi
spektori
džiotojų
pirmini
Suvažia
ti medži
žuklės
klausim
Lietu
apie 10,
metais
kinta a
nas vill
vilkiuka
Medžiot
sportini
tvirtint
mo prog
Prie
steigian
kystės
mi ežer
ir sport
denyse
vo pale
tūkstan
Po si
nuvyko
Verškal
tinį, ku
ežere i
mosi vi
tus šio
ta 25 l
priskait

Valsty
"Taut
Elektri

Kaip
trijų b
— Liet
tarusijc
čių V.
Adomo
J. M. S
ūnio ar
rė bend
tyti p
tų) eže
tės" hi
Daba
darbai.
jos ir
brigad
džiagas
tuoja k
li, iren
ta stat
žero va
į upę ir
nių kil
rezerv
statyta
technir
elektrir
suauto:
kad hi
mas sic
to volta
giau k
teiks e
likai
Baltari

TARYBŲ LIETUVOJ

Medžioklės ūkio Vadovų Suvažiavimas

Medžioklės ūkio valdyboje prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos įvyko respublikinis valstybinių medžioklės inspektorių ir didesniųjų medžiotojų draugijų valdybų pirmininkų suvažiavimas. Suvažiavime buvo aptartas medžioklės ūkio ir sportinės žūklės išplėtimą liečiantieji klausimai.

Lietuvos respublikoje yra apie 10,000 medžiotojų. Šiais metais respublikoje sunaikinta apie 150 vilkų ir vienas vilkų lizdas su penkiais vilkiukais Panevėžio rajone. Medžiotojų kultūriniam ir sportiniam lygiui kelti patvirtinta techninio minimumo programa.

Prie medžiotojų draugijų steigiami sportinės žuvininkystės skyriai. Yra išskiriami ežerai žuvininkystės ūkiui ir sportui plėsti. Šiuose vandenyse gegužės mėnesį buvo paleista daugiau kaip 15 tūkstančių upėtakių.

Po suvažiavimo dalyviai nuvyko į Širvintų rajono Verškainių - Šešuolių draustinį, kur apžiūrėjo Kertušės ežerą ir upę bebrų veisimosi vietas. Prieš trejus metus šioje vietoje buvo paleista 25 bebrai, o šiandien jų priskaitoma apie 70.

J. Mažnika

Valstybinis medžioklės insp.

"Tautų Draugystės" Elektrinės Statyboje

Kaip jau esame pranešę, trijų broliškųjų respublikų — Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos — sandūroje esančių V. M. Molotovo vardo, Adomo Mickevičiaus vardo ir J. M. Sverdlovo vardo žemės ūkio artelių kolūkiečiai nutarė bendromis jėgomis pastatyti prie Drūkšų (Drisvėty) ežero "Tautų draugystės" hidroelektrinę.

Dabar čia išvystyti dideli darbai. Lietuvos, Baltarusijos ir Latvijos kolūkiečių brigados gabena miško medžiagą, lauko akmenų, montuoja lentiūvę, stato sandėlius, įrengia valgyklą. Pradėta statyti užtvanka, kuri ežero vandenims užkirs kelią ir sudarys 45 kvadratinų kilometrų ploto vandens rezervuarą. Čia pat bus pastatytas pagrindinis hidroelektrinės įrenginys. Hidroelektrinės darbas bus visiškai suautomatintas. Numatyta, kad hidroelektrinės pajėgumas sieks 300 kilovattų. Aukšto voltažo laidai nusities daugiau kaip 100 kilometrų ir teiks elektros srovę vienuolikai Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos kolūkių.

Darbininkai -- Išradėjai Ir Racionalizatoriai

Šiaulių miesto pramonės įmonėse plečiasi išradėjų ir racionalizatorių judėjimas. Dviraičių gamykloje šiais metais įdiegta į gamybą darbininkų pateikti 25 pasiūlymai technikai ir technologijai patobulinti. Mechanikas V. Cičiavičius sukonstravo automata dviračių ratams įtempti ir centruoti, įgalinantį toje operacijoje atpalaiduoti dvidešimt žmonių kitoms darbams. Meistras V. Kovaliokas pateikė 2 pasiūlymus, kurie žymiai padidins produktyvumą dviračių detalių dažymo procese.

Šiaulių stoties vagonų depo darbuotojas B. Urbonas sukonstravo kraną-vežimėlį, kurio pagalba, remontuojant prekinis vagonus, perkeliamos ir vėl pastatomos vagonų durys. Tasai patobulinimas trigubai padidina darbo našumą. Didelį užmojį įgavo racionalizatorių bei išradėjų judėjimas taip pat Vilniaus ir Kauno įmonėse.

Naujos Mokyklos

Vilniuje, L. Giros ir Trakų gatvės kampe, baigiamas mūryti didelis keturių aukštų pastatas. Tai naujos patalpos Salomėjos Nėries vardo vidurinei mergaičių mokyklai. Moksleivės gaus šviesias klases, mokymo kabinetus, erdvią aktų salę.

Nauji mokykliniai pastatai statomi ir kituose respublikos miestuose. Šiaulių sritys Šeduvos rajono Baisogalos miestelyje pastatytas 440 vietų vidurinės mokyklos pastatas. Tokie pat mokykliniai pastatai statomi Kauno sritys Garliavos miestelyje ir rajoniniame centre Šilalėje. Naujosios Vilnios mieste statoma septynmetė mokykla ir t.t. Visur mokykliniuose sklypuose bus įrengti stadionai ir žaidimų aikštelės.

Naujos Autobusų Susisiekimo Linijos

Pradeda veikti naujos autobusų susisiekimo linijos, siejančios respublikos sostinę su daugeliu Lietuvos gyvenamųjų vietovių. Jau perduotos eksploatacijon šios linijos: Vilnius - Palanga, Vilnius - Druskininkai, Vilnius - Švenčionys - Adutiškis, susisiekimas žiedu Vilnius - Pasvalys - Naujoji Vilnia - Vilnius. Visomis tomis linijomis vaiks komfortabilūs autobusai "ZIS-155", neseniai gauti iš Maskvos J. V. Stalino vardo automobilių gamyklos.

Aviacija Žemės Ūkio Tarnyboje

Prieš dvejus metus pirmą kartą respublikoje civilinės aviacijos lėktuvai atliko žeminių bei vasarinių javų ir daugiamečių žolių patrešimą. 1951 metais Vilkaviškio ir Kaišiadorių tarybinuose ūkiuose lėktuvais apdirbtuose plotuose buvo gautas iš kiekvieno hektaro 4 centneriais didesnis grūdinių kultūrų derlius. Pernai civilinės aviacijos lėktuvai apdirbo 14,225 hektarus pasėlių respublikos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose. Šiomet aviacija žymiai plačiau panaudojama žemės ūkyje. Tik per pirmąsias tris gegužės mėnesio savaites lėktuvai atliko patrešimą mineralinėmis trąšomis 10 tūkstančių hektarų plote, kuriame pasėta žieminiai javai. Lėktuvai panaudojami dabar atlikti cheminiam varpinių kultūrų ravėjimui.

Švietimo Įstaigų Tinklo Praplėtimas

Pokariniais metais Mažeikių rajone žymiai išsiplėtė kultūros - švietimo įstaigų tinklas. Dabar čia veikia 440 klubų - skaityklų, 9 bibliotekos, Kultūros rūmai, muziejus, kultūros ir poilsio parkas. Šiomet atidaryta naujos bibliotekos "Tarybinės Žemaitijos" kolūkyje ir "Griežės" tarybinio ūkio skyriuje. Bibliotekos gavo daug politinės ir grožinės literatūros. Tik "Tarybinės Žemaitijos" kolūkio bibliotekoje yra daugiau kaip 2 tūkstančiai egzempliorių knygų.

Artimiausiu laiku bibliotekos atidaromos Čapajovo vardo ir "Pirmūno" kolūkiuose, o taip pat keletas kaimo klubų - skaityklų.

Nauji Pedagogų Kadrai Lietuvoje

Daugiau kaip tūkstantis naujų mokytojų pradės šiemet dirbti respublikos mokyklose. Vilniaus valstybinis universitetas, Vilniaus pedagoginis institutas, Šiaulių ir Klaipėdos mokytojų institutai duos mokykloms kelis šimtus didžiai kvalifikuotų literatūros bei kalbos, matematikos, chemijos, fizikos ir geografijos dėstytojų.

Vilniaus valstybinė konservatorija ir muzikos mokyklos parengė 34 dainavimo ir muzikos dėstytojus. Vilniaus dailės institutas — pašybos dėstytojus. Valstybinis kūno kultūros institutas — gimnastikos mokytojus. Respublikos mokytojų seminarijos išleido apie penkis šimtus pradžinių mokyklų mokytojų.

Liaudies Demokratijos Šalyse

Žemės Reforma Kinijoje

SANCHAJUS. — Chankou mieste leidžiamas laikraštis "Čancianžibao" praneša, kad dabar Chunanio provincijoje iš esmės baigta žemės reforma, pradėta 1950 metų rudenį ir įvykdyta trim etapais. Iki 1951 metų rugsėjo mėnesio žemės reforma buvo įvykdyta daugiau kaip 5,300 valsčiuose, kuriuose gyvena daugiau kaip 17 milijonų žmonių. Pereitą žiemą žemės reforma apėmė dar 4,900 valsčių su 10 milijonų gyventojų. Dabar liko įvykdyti žemės reformą tik 540 valsčių su maždaug 700 tūkstančių gyventojų.

Šių metų žiemą vien 2,144 valsčiuose iš dvarininkų konfiskuota 4,498 tūkstančiai mu žemės (1 mu yra lygus vienai šešioliktajai ha), daugiau kaip 72,600 pastatų, daugiau kaip 53 tūkstančiai darbinų gyvulių, daugiau kaip 740 tūkstančių žemės ūkio padargų ir daugiau kaip 2,494 tūkstančiai pikulių grūdų (1 pikulis yra lygus 60 kg).

Žemės reforma žymiu mastu padėjo stiprinti liaudies demokratinę valdžią kaimo rajonuose. Rajonuose, kur įvykdyta reforma, valstiečių sąjungos ir kitos visuomeninės organizacijos vienija apie 40 procentų valstiečių.

Lietuvos Darbo Žmonės Protestuoja Prieš Piktadarybes Korėjoje

Stambiausioje respublikos sostinėse — Vilniaus — pramonės įmonėse — Eidukevičiaus odos-avalynės kombinata įvyko masinis protesto mitingas prieš amerikinių agresorių nusikaltimus, kuriuos jie vykdo Korėjoje.

Amerikiniai imperialistai ir jų pakalikai, — pareiškę savo kalboje jauna darbininkė Janina Bačulytė, — nežino ribų jų vykdomiems žvėriškumams Korėjoje. Masiškam žmonių išnaikinimui amerikiniai barbarai pavartojo mirštamą ginklą — nuo napalmo iki užkrečiamų mikrobu. Kočžedo salą jie paverė kruviņa kankyne, kur jie masiškai žudo karo belaisvius — korėjiečius ir kiniečius. Mūsų sąžinė negali tylėti! Mes reikalaujame nutraukti amerikiečių žvėriškumus Korėjoje.

Rūstybė, pasipiktinimas, griežtas protestas prieš amerikinių barbarų piktadarybes Korėjoje skambėjo visose kalbose per mitingus, kurie įvyko ir kitose Vilniaus įmonėse — "Spartos" kojinių-trikotazo fabrike, Vitenbergo vardo kailių fabrike, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir kitų miestų įmonėse.

Bulgarijoj Plečiami Geologiniai Tyrimai

SOFIJA. — Vyriausybės ir komunistų partijos rūpinimosi dėka, su broliška Tarybų Sąjungos pagalba Bulgarijoje nuolat plečiama geologinių darbų materialinė bazė auga geologų kadrai, plečiama šios sritys darbų apimtis. Geologinių ekspedicijų veikla organizuojama kompleksinių tyrimų pagrindu.

Gera sutvarkytos geologinės žvalgybos dėka, kalnų rūdos pramonė jau gavo eksploatacijai eilę naujų anglies, vario, švino, cinko, geležies, druskos, gipso ir kitų telkinių. Šiuo metu sėkmingai vykdomi naftos ir kitų naudingųjų iškasenų klodų tyrimo darbai.

Kartu Valstybinė geologijos tarnyba atlieka didelį darbą statant vandens saugyklas, įrengiant gausias drėkinimo sistemas.

Vis didėjantiems kadro poreikiams patenkinti Sofijos universitete atidarytas geologijos fakultetas. J. V. Stalino vardo valstybiniame politechnikume — naujas rūdos geologijos skyrius, kurį ruošia inžinierių-geologų ir inžinierių kadrus kalnų pramonės, Kalnakasius, gręžėjus ir kitus specialistus ruošia Dimitrovo mieste įsteigtasis technikumai.

Fertvarkoma Vengrijos Hortobadės Stepė

EUDAPESTAS. — Vengrijos Liaudies Respublikos liaudies ūkio penkerių metų plane sakoma, kad per penkerius metus reikia paruošti Tarybų Sąjungos pavyzdžiu sąlygas didžiam gartos pertvarkymo darbui.

Vengrijos Hortobadės stepė tapo intensyvios gyvulininkystės ir žemdirbystės vieta. Ši druskožemio pusdykumė senais laikais buvo ganykla. Tačiau dėl augmenijos skurdų gyvuliai rudenį neretai sugrįždavo iš ganiavų sunykę.

Praeityje buvo įrengta primitivi drėkinimo sistema, kuri tedarėdavo 300 holdų (1 holdas yra lygus 0,57 hektaro) žemės, o penkmečio pabaigoje bus drėkinama 15,000 holdų. Nuo Tisos upės įrengiamas didelis 100 kilometrų ilgio laivybos kanalas. Sodinamos laukų apsaugos miškų juostos.

Vietoje skurdžių lūšnų, kuriose gyveno piemenys, stepėje išaugo Hortobadės valstybinių žemdirbystės ūkių tresto gyvenvietės su šviesiais gyvenamaisiais namais, mokyklomis, klubais. Čia yra pastatytos paukštidės, kiaulidės, arklidės, kuriose yra tūkstančiai gyvulių. Stepė nušvietė elektros švietais. (ELTA)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

KRAUJO ISTROŠKĖS ŽMOGUS

Kalbėdamas tarptautinės "laisvųjų" žurnalistų sąjungos suruoštame Pabaltijo tremimų minėjime, prof. K. Pakštas, tarp kitų aštrių išsireiškimų, pasakė ir sekantį: "Taika — protiniai nesveika žmogaus galvose, mums reikia teisingumo ir laisvės, o tada taika ateis savaime". Kitais žodžiais, visi, kurie nori taikos, yra puskvailiai, jei ne bepročiai.

Prof. Pakštas nori karo — karo, kad įvykdyti savo "teisingumą". Jis nori sutriuškinti viską, kas stovi ant kelio jo siekiams. O jo siekiai mums gerai žinomi. Jo teisingumas irgi mums gerai žinomas. Jis nori tokio teisingumo, koks viešpatavo Lietuvoje prie Smetonos režimo, koks viešpatavo Vokietijoje prie nacių.

Visų tokių ponų, pasišalinusių nuo liaudies, vienas troškimas, tai paskandinti pasaulį kraujuose, kad iš naujo užsodinti ant liaudies sprando dvarponius ir fabrikantus, kurie sunkė darbo žmonių prakaitą ir lėbavo be saiko ir be laiko.

Viso pasaulio liaudis nori taikos. Ji nepasirengusi skerstis karo laukuose dėl tokių dykaduonių interesų.

KAPITALISTŲ KVAILYSTĖ

Amerikiečiai sukišo į Korėjos karą virš 10 bilijonų dolerių. Tai tik per du metus. Tuo pat metu jie išleido daug sykių daugiau dėl ginklavimosi namie ir kitų apginklavimo. Pridėkit tas sumas, kurias išleidžia kitos šalys dėl apsiginklavimo, pasidarysit baisią skaitlinę. Pinigai ir žmonių energija eikvojama nenaudingiems dalykams.

Jeigu tie pinigai būtų buvę panaudoti žmonių būvio pakėlimui, tai kapitalistams šiandien nereiktų taip drebėti dėl savo likimo. Žmonės gyventų daug geriau ir nereiktų tokio didelio nerimo. Darbo žmonės negali būti pasotinti ginklais.

Kodėl kapitalistai nemato šito? Daugelis dėl to labai stebisi. Tiems reikia atsiminti, kad kapitalizmas yra tokia sistema, kurioje pelno siekimas yra pats vyriausias siekimas. O ginklavimasis yra labai pelningas dalykas. Ginklavimasis neša kapitalistams didžiausius pelnus.

MOKSLININKAI IR MOKSLININKAI

Dr. Endicott, savo brošiūroje "I Accuse!" išvardina visą eilę Kinijos mokslininkų, kurių tarpe yra tokių, kurie mokslus ėjo Amerikoje ar Europoje. Tie mokslininkai laboratorijose tyrinėjo vabzdžius, plunksnas ir kitus daiktus ir patyrė, kad jie apkrėsti ligų bakterijomis. Pavyzdžiui, nuplovus plunksnas ir paskui to vandens įleidus į žiurkės kraują, žiurkė tuojaus pastipo.

Bet aną dieną keli Kanados mokslininkai, matomai pasižiūrėję į paveikslus, paskelbė, kad jie nerado įrodymų, jog amerikiečiai vartoja bakterijas. Reiškia, būdami už kelių tūkstančių mylių, jie "surado" kad tose plunksnose ar vabzdžiuose nėra bakterijų.

Dr. Endicott brošiūrą perskaičius, kyla klausimas, ką tie mūsų mokslininkai įsivaizduoja. Nejaugi jie mano, kad jie nedaro gėdos sau ir mokslui, kuomet jie tvirtina nieko nematę ir bando paneigti kitų mokslininkų faktus, mokslininkų, kurie medžiagą tyrė laboratorijose.

Išrodo, kad mokslininkų tarpe yra žmonių, kurie noriai duodasi panaudoti politikieriams ir karo kurstytojams savo autoritetą. Bet tas gali pastatyti juos prie gėdos stulpo. Nei vienas tikras mokslininkas nedrįs tvirtinti ar neigti pilnai nesupažinęs su medžiaga.

Žmonės, kurie ieško teisybės, visuomet ją suras, nežiūrėti kaip būtų sunku. Bakteriologinio karo liudininkai šiandien lengvai prieinami.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinės Valstijos norėjo pavesti Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui tyrinėti kiniečių kaltinimą, kad amerikiečiai paudoja bakterijas Korėjoje ir Kinijoje. Tarybų Sąjunga vetavo.

Tarybų Sąjunga reikalavo, kad būtų pakviesti Kinijos ir Korėjos atstovai diskutuoti šį klausimą, kaip vyriausioji kaltintojai. Amerikiečiai ir jų šalininkai atmetė šį pasiūlymą.

Raudonasis Kryžius, kaip žinia, yra pasižymėjęs laike karo, kada jis prisidėjo prie hitlerininkų kaltinimo, būk lenkų karininkus sušaudė Tarybų Sąjungos policija. Kiniečiai ir korėjiečiai nori, kad bešališka komisija imtųsi to darbo, sudaryta iš įvairių šalių kompetetingų žmonių.

Raudonasis Kryžius yra kapitalistinis įrankis.

Plieno darbininkų streikas Jungtinėse Valstijose užsitęsė netikėtai ilgai. Kai kurios įmonės dėl to turi mažinti darbą.

Unijos kaltina didžiąsias kompanijas už streiko užsitęsimą. Jos ne tik pačios nenori tartis, bet ir mažesniems neleidžia.

Net prezidentas Trumanas apkaltino plieno kompanijas suokalbyje prieš visuomeninius interesus.

Unija reikalauja, kad teismas apkaltintų šešias didžiąsias kompanijas blogai elgiantis su darbininkais.

Plieno darbininkų lyderiu yra Philip Murray, CIO prezidentas.

Egiptėnai turi jau penktą valdžią bėgyje pusmečio. Abejojama, kad ir dabartinė bus ilgam.

Egipte labai sunki ekonominė padėtis. Nei viena valdžia, tačiau, nesima tos padėties taisyti. Be to, Egiptas kertasi su britais. Bile valdžia, jei nesirengia nusileisti britams, negauna paramos iš britų.

Griuvusios valdžios premjeras buvęs simpatiškas britams, bet jis nedrįs eiti prieš visuomenę. Britai, matydami, kad jis negali nusivesti su savim visuomenę, atsisakė palaikyti jį.

Visos arabų šalys, imperialistų "globojamos", kenčia didelius ekonominius trūkumus.

Britai buvo pakėlę šerius prieš amerikiečius, kam tie nesiklausė bombardavo elektros jėgaines ant Yalu upės. Amerikiečiai, apsižiūrėję, kad jie užrūstino savo draugus, atsiprašė ir net priėmė

britų atstovą į tarybą, kuri tvarko karą Korėjoje.

Prie to, karo ministeris Alexander ir darbiečių lyderis Attlee pradėjo viešai glostyti amerikiečius.

Bet britų visuomenė palieka susirūpinusi. Nežinia, kaip laikysis Bevanas su savo šalininkais. Jis eina toliau, negu bile kas kita. Vieną sykį jis išsitarė, kad pats karas neteisėtas. Girdi, įrodymai, kad pietiniai korėjiečiai pradėjo karą, nuolatos stiprėja.

Čikagoje prasidėjo republikonų konvencija, kurioje bus išspręsta, kas bus republikonų kandidatu į prezidentus, senatorius Taftas ar generalas Eisenhoweras.

Spauda ir politikieriai, jų tarpe beveik visi republikonai gubernatoriai, reiškia simpatiją generolui Eisenhowerui, bet republikonų nacionaliame komitete yra daugiau taftininkų. Taftininkai, kaip atrodo, išrinko daugiau delegatų. Kai kurios valstijos turėjo dvi delegacijas — taftininkų ir eisenhowerininkų.

Klausimas kyla, kodėl toks pasidalinimas tarp republikonų? Faktas yra, kad generalas Eisenhoweris tur būt vestų tokią pat politiką, kaip ir Trumanas. Taftas, kiek matyti iš jo kalbų, yra linkęs prie šokios tokios izoliacijos. Jis, kaip ir Hooveris, norėtų apkapoti paramą kitoms šalims, o daugiau stiprintis Amerikoj ir apylinkėj.

Kova republikonų tarpe yra kova tarp dviejų pažiūrų. Tai ne asmeniškasis reikalas.

Daugeliui dvasiškų tėvelių bažnyčia šiais laikais yra

antraeilis dalykas. Jie lando visur. Ypač katalikų dvasiškija šiandien pasižymi kovoje prieš progresą, už išlaikymą išnaudojimo darbininkų.

Vienas Jungtinių Valstijų lietuvių kunigėlis laksto po Europą, kaip koks reporteris. Aną dieną penki Jungtinių Valstijų katalikų kunigai, bevandrovodami po Berlyną, užklydo į rytinę dalį, kur juos buvo suėmusi Berlyno policija.

Vienas iš jų, kada jie buvo pasliuosuoti, pareiškė, kad jis gavo "gerą pamoką". Jis pamanęs, kad jau nugabens į "Sibirą".

Amerikiečiai oficialiai skelbia, kad jų nuostoliai Korėjoje pasiekė 110,000.

Arti 20,000 iš to skaičiaus užmuštų. Nemažas skaičius dingusių, kurie taipgi gali būti skaitomi žuvusiais.

Aplamai, su civiliais, Korėjoje užmuštų ir sužeistų skaičius siekia 5,000,000.

Ir Vakariniame Vokietijoje atsirado "šnipų" bėda.

Esą patirta, kad paties Adenauero štabe yra šnipų. Gražuolė artistė M. Knuth esanti lenkų šnipė.

Kartu su ja suimti trys policijos tarnautojai.

Matyti, kad priešinimasis Adenauero politikai pasidaro "šnipinėjimu".

Indijos parlamentas tyrinėš, ar Indijos komunistai negauna instrukcijų iš Kominformo.

Įdomu, kad tokio tyrinėjimo reikalavo patys komunistai. Jie matyti nori užčiaupti burnas reacionieriams, kurie rėkautja, būk komunistams diktuoja Kominformas.

Senatorius Estes Kefauver, kurs veda vaju, kad jis būtų nominuotas kandidatu į prezidentus nuo demokratų.

Jis buvo beveik nežinomas iki tariamos raketierių "bylos". Čia jis matomas ragaujant simpatikės keiką.

Nr.
P
Siomi
vyksta
publiko
partijų
jų konv
206 del
apie 3,
Burži
kalba t
nus. Ir
nai sus
riai, no
tais i f
O pro
partija.
augš i
Repu
mokrat
progres
atbukę,
Kaip
demokr
iš kuri
ko nau;
Tafti
kiek kc
kę prie
nizmo.
mažiau
Ame
naujoj
auga.
Buv
uždavė
da jis
partijo
siai sto
Jis j
Visi re
ta iš vi
Nem
čiu An
ti, kad
Korėja
man R
kiečių
Laik
viršun.
Tie i
kad an
nori bę
Ir ka
jis k
riams
režima
Juk
dėtas,
stoti P
Korėjo
susivie
Nep
Balsas
savait
Liep
dienos
Jeig
rengin
skelbt
ji bus
togas.

Pastabos

Šiomis dienomis Čikagoje vyksta dvi konvencijos republikonų ir progresyvių partijų konvencijos. Pirmųjų konvencijoje dalyvauja 1-206 delegatai, o antrųjų — apie 3,000.

Buržuazinė spauda, tačiau, kalba tikrai apie republikonus. Ir tai tik dėl to, kad tenai susivazė keli politikieriai, norėdami tapti kandidatais į prezidentus.

O progresyviai yra ateities partija. Tai atžala, kuri išaugs į galingą jėgą.

Republikonai, kaip ir demokratai, savo laiku buvo progresyviūs. Bet dabar jie atbukę, sureakcionėję.

Kaip republikonai, taip ir demokratai neturi žmogaus, iš kurio būtų galima tikėtis ko nauja.

Taftininkai veikia siaurą ir kiek konservatyviškesni, linkę prie šio tokio izolacionizmo. Jie gal būtų skūpesni, mažiau dustų kitoms šalims.

Amerikos ateitis glūdi naujoji partijoje, kuri nuolat auga.

Buvęs jos lyderis Wallace uždavė jai didelį smūgį, kada jis išsižadėjo principų ir partijos. Dabar jis veikiausiai stovėtų arti laimėjimo.

Jis yra kaip ir užmirštas. Visi renegatai greitai išnyksta iš visuomeninio gyvenimo.

Nemažai įtakingų darbiečių Anglijoje pradeda įsitikinti, kad galų gale ne Šiaurės Korėja pradėjo karą, o Syngman Rhee valdžia, su amerikiečių pritarimu.

Laikui bėgant, tiesa iškils viršun.

Tie patys darbiečiai mano, kad amerikiečiai ir dabar nenori baigti tą karą.

Ir kaip jie baigs jį? Viena, jis krauna multimilionių pelnus, o kita — Rhee režimas dar neišgelbėtas.

Juk ir šis karas buvo pradėtas su tuo tikslu, kad pastoti Pietų Korėjos ir Šiaurės Korėjos žmonių pastangoms susivienyti.

Nepamirškite, kad Liaudies Balsas bus sulaukytas dviem savaitėm.

Liepos 25 ir rugpjūčio 1 dienos laidos neišeis.

Jeigu rengiate kokius parngimus, nepamirškite paskelbti sekančiojo laidoj, nes ji bus paskutinė prieš atotogas.

J. Y.

Feldmaršalas Aleksandras ir Robert Lovett, Britanijos ir Amerikos karo ministrai, tariaisi Washingtono. Aleksandras lankėsi Korėjoje ir pa- tyręs, kad tenai maža rezerva- vų. Jis užgrynė amerikiečių elgesį su belaisviais.

Ką Kiti Rašo

Achesonas Atsiprašinėja

Protestai, kuriuos sukėlė britų Darbo Partija prieš provokacinę ofensyvą prie Yalu upės, privertė Achesoną atsiprašyti dėl Washingtono valdžios taktikos. Jis gailisi, kad Washingtono valdžia išanksto nepranešė apie planą bombarduoti Jalu srities hidroelektrines. Bet tai niekas daugiau kaip tik popierinis formalumas. Kalba čia eina apie daug svarbesnius dalykus — apie karo plėtimą, apie jo užaštrinimą iki tokio laipsnio, kad derybos dėl paliaubų pasidarytų neįmanomos.

Britanijos Darbo Partija ir unijos protestuoja ne tiek dėl to, kad Trumano valdžia ir Pentagonas ignoruoja Britaniją. Tai juk ne pirmiena. Protestuojama prieš ofensyvą, kurios siaubingumas veda prie trečio pasaulinio karo.

Kai Achesonas neva atsiprašinėja ir mēto pėdas, tai apsigynimo sekretorius A. R. Lovett aklpėsiškai pareiškia: Jei matysime reikalą, tai amerikiečiams lakūnams gal bus įsakta bombarduoti Mandžuriją, nepasitarus net su Jungtinėm Tautom!

Tas pareiškimas tiek jau atviras, kiek ir ciniškas. Lovett juk žino, ką "reiškia" Jungtinių Tautų skraistė!

Apie Darbo Partijos karijų ir dešiniųjų vadų protestus parlamente mes jau rašėme. Dar griežčiau protestuoja darbo unijos ir net jų dešinieji vadai. Darbo Unijų Kongreso generalinės tarybos nariai E. Hill ir J. Figgins, kurie atstovauja laivų statybos darbininkus ir geležinkeliečius, reikalauja baigti karą. Jie sako, kad Pentagonas sabotuoja derybas dėl paliaubų. Škotijos

angliakasių unija reikalauja baigti karą.

Teroras belaisvių stovyklose Korėjoje pasipiktinimu supurtė Britanijos darbininkiją ir visus bent kiek demokratiškus britus. Tuos protestus neužgesinti vandenio lašais iš arbatinių šaukštukų ir Achesono "atsiprašymu".

Ne tik Britanijoje, Azijos šalyse, bet ir visur kitur, taip pat ir Amerikoje, eiliniai žmonės vis labiau įsitikina, kad Pentagonas ir Trumano valdžia kėsina plėsti agresiją.

Viešojo pasaulio opinija reikalauja baigti karą Korėjoje. — Vilnis.

Daugiau Davinių Apie Lietuviškus Hitlerio Kolaborantus

Vakar šioje vietoje kalbėjome apie ilgą M. Biržišką, vieno iš Hitlerio pastumdėlių, išpažintį, tilpusią Vienybėje. Nurodėme, kad laikui bėgant hitlerininkai patys savo nuodėmes prieš lietuvių tautą ir parsidavimą Hitleriui iškels aikštėn.

Štai truputis daugiau davininių apie lietuviškuosius Hitlerio kolaborantus. Jų randame menševikų Naujienose (birž. 16-17 dd.) tūlo Alf. Aklaičio atsiminimuose. Jis kalba apie taip vadinamus "tarėjus", tai yra, hitlerininkų pastatytus įvairius vaidovus, tarpe kurių, kaip matėme, sukiniėjosi ir M. Biržiška, ir Sidikauskas, ir kiti lietuvių tautos išdavikai. Jūs hitlerininkai globojo. Kai paprastieji Lietuvos žmonės kentė bādą, "tarėjai" sočiai ir gražiai sau gyveno ir lobo. Aklaitis rašo:

"Ypatingą išimtį turėjo tik Lietuvos savivaldos pareigūnai. Jų garbei Kėstučio gat-

vėje 25 Nr., Falkovskio namuose, buvo įrengta speciali "Tarėjų valgykla".

"Šiaip padorūs lietuviai pagal maisto korteles pietavo rusų įstaigoje "Valgio tresto" svetainėje arba namie.

"Jų maisto kortelių formatas buvo pusantro sprindžio pločio ir vieno aukščio. Į jas pažvelgus tik paukščio pieno tetrūko. Tikrumoje gaudavo "Paramos" duonos, druskos ir daugiau beveik nieko. Vairkai ik 3 metų amžiaus kartą į savaitę gaudavo vieną stiklinę pieno, ir tas pats buvo aprūgęs ir pardavėjų nugriebtas.

"Mėsos, riebalų ir kitų svarbesniųjų produktų savaitinė norma buvo parduodama beveik kas trečias mėnuo. Gyventojai skurdo ir bada- vo. Tai matė Lietuvos "gelbėtojai" ir atėjūnai. Tačiau pagerinti davinį nė vienam nerūpėjo. Tokiu būdu kai kurie džiaugėsi esama padėtimi — ištaigingai gyveno, try- nė rankas, krovė pinigus, siuntė juos į Šveicarijos banką apsaugoti ir visą laiką kliudė padėti — pagerinti. Manė visą amžių taip išgyvensią...

"Už vokiečių žiaurumą savivaldos pareigūnai tesugebėjo tik jiems raštą parašyti. Paskiau, rankas sudėję, de- javo, girdi, mūsų prašymas lyg žirniai atsimušė į kietą sieną, turime palaukti.

"Ir taip belaukiant, įsidrą- sinęs okupantas plėšė, draskė ūkininkų ūkius, malūnus ir kitokias geresnes, pelninges- nes įmones. Išvadydavo žmo- nes kaip stovi ir apgyvendin- davo saviškius. Nuskriaustie- ji kreipėsi į tarėjus. Pastarie- ji gužtelėję pečiais atsakyda- vo

— Dėl visko parašykite prašymą.

"Todėl sklido gandai, kad tarėjams labiau rūpėjo savo asmuo, negu Lietuvos gero- vė. Žmonės per ašaras juokė- si, kad Hitleris "išvaduoto- si" juos išvadavo nuo mė- sos, riebalų, pieno produktų, žuvies, pastogės, tėviškės ir t.t."

Tie "tarėjai", kuriems va- dovavo Kubiliūnas ir kiti bu- vo hitlerininkų įrankiais lie- tuvių tautai smaugti. Aklai- tis rašo:

"Tarėjų leidžiamieji po- tvartai gyventojams grasi- no, kad jei lietuviai gadins susisiekimo kelius ir trukdys laisvai judėti, toj vietoj, kur įvyko incidentas bei katas- trofa aplinkiniai kaimai bei miesteliai bus sudeginti, o gyventojai, neišskiriant mo- terų, senų ir vaikų sušaudy- ti.

"Ant kiekvieno stulpo ir gatvių kampuose mirgėte mirgėjo išklijuoti atsisauki- mai "Į Lietuvos jaunimą", ragindami stoti po SS vėli- va ir eiti lieti kraują už hit- lerinę diktatūrą, nežiūrint jo- kių sąlygų, atseit padėti na- ciams kurti "Naująją Euro-

ŠYPSENOS

Gamtos Išmintis

Kostas: — Gamta visgi labai išmintinga.

Jurgis: — Kodėl tu taip manai?

Kostas: — Žiūrėk, tūks- tančius metų atgal ji nežino- jo, kad žmogus turės nešioti akinius, tačiau ji davė jam ausis, kad būtų už ko užka- binti.

Gudrus Berniukas

Samdytojas: — Ką tu ga- li?

Berniukas: — Viską galiu. Samdytojas: — Gerai. O ar tu galėtum stumti karutį pilną dūmų?

Berniukas: — Taip, jei tik tamsta galėsi jį pripildyti.

Mažakalbis

Gėlininkas: — Jūs nori- te kalbėti gėlėmis. Gerai. Kaip, ar užteks trijų tuzinų rožių?

Pirkėjas: — Nukirsk iki pusės tuzino. Aš esu maža- kalbis.

Susiprato

Petras: — Tai kaip tau sekėsi teisme?

Antanas: — Visai nekaip. Petras: — Kaip tai?

Antanas: — Mane nubau- dė penkiais doleriais už pa- bučiavimą moters. Maniau, kad viskas bus gerai. Bet ka- da teisėjas pasižiūrėjo į tą moterį, tai pridėjo dar 10 do- lerių už girtuokliavimą.

pa". Po šiuo gėdingu mūsų tautai atsisaukimu pasirašė dalis mūsų visuomenės tituluotų atstovų, profesorių, veikėjų ir politikų."

Arba štai dar kokiais dar- bais tie lietuviški išgamos užsiimdinėjo:

"Ligoninės perpildytos psi- chinių ir venerinių ligonių. Tai išniekintos jaunos mer- gaitės. Ligoninės duryse pri- kalta kukli žinutė: "Ligoni- nė užkrėsta, įėjimas griežtai draudžiamas".

"Lietuvos "gelbėtojai" na- ciams neprieštaravo, kad vo- kiečių karių malonumui būtų įsteigti viešieji namai, tylė- jo ir sielos vadai. Yra žimo- ma, kad tos "garbingos" į- staigos vedėjais buvo žinomi asmenys."

Nepamirškime, jog čia kal- bama ne apie eilinius Hitle- riui tarnavusius žmones, bet apie tarėjus, vadus, kurie vi- si paspruko užsienin ir šian- dien skelbiasi "Lietuvos lais- vintojais", keikia Tarybinę Lietuvą, reikalauja, kad Wa- shingtonas atominė bomba sugrąžintų jiems jų rojų Lie- tuvoje. Tai šitokie sutvėri- mai sudaro VLIKą ir renka iš Amerikos lietuvių aukas "Lietuvos laisvinimui". — Laisvė.

Kova už Aliejų

Rašo M. Avsenevas

(Taša)

Britų imperialistams pralaimėjus kovą už aliejaus šaltinius Lotynų Amerikoje, kova persikėlė į Artimuosius ir Vidurinius Rytus, kur ji nepaprastai aštri. Buržuaziniai ekonomistai apskaičiavo, kad Artimuosius ir Vidurinius Rytus randasi 45 nuosimčiai kapitalistinio pasaulio aliejaus šaltinių. Dar neseniai amerikiečių ir britų kompanijos turėjo beveik po lygų šerą aliejaus gamyboje už Jungtinių Valstijų ribų. Pagal Eugene Holmaną, Standard Oil of New Jersey prezidentą, 1945 metais amerikiečiai turėjo 42 nuosimčius, o britai 41 nuosimtį. Šis balansas susidarė todėl, kad amerikiečių firmos vyravo Lotynų Amerikoje, o britų — Artimuosius ir Vidurinius Rytus. Amerikos monopoliai pasiryžo pasukti balansą savo naudai išstumiant britus iš Artimųjų ir Vidurinių Rytų.

Laikotarpyje tarp 1946 ir 1951 metų, Amerikos kapitalas dėjęs dideles pastangas užkariauti aliejaus industriją Artimuosius ir Vidurinius Rytus. Britų imperialistai labai priešinosi tam. Nei viena pusė nesusilaikė nuo laužymo sutarčių ir pirkinių Vidurinių vyriausybės pareigūnų. Ta kova nebuvo liūta ir nuo asasinacijų ir perversmų.

1946 metais Standard Oil of New Jersey ir Socony-Vacuum pasirašė sutartį su Anglo-Iranian Oil Co., pagal kurią pastaroji sutiko perduoti 20 nuosimčių aliejaus, vėliau padidinant iki 40 nuosimčių. 1947 metais minėtos kompanijos įsigijo 40 nuosimčių šerų Aramco, Saudi Arabijoje operuojančios kompanijos, ir tokiu būdu paėmė savo kontrolėn Arabijos aliejų.

Amerikiečių kompanijos investavo apie \$200,000,000 į Saudi Arabijos aliejaus industriją ir tokiu būdu 1951 metais pakėlė aliejaus gamybą iki 38 milijonų tonų.

1948 metais American Independent Oil gavo koncesiją "neutralėj zonoje" tarp Saudi Arabijos ir Kuwaito. 1949 metais kita amerikiečių kompanija, Pacific Western Oil Korporacija, gavo koncesiją likusioje "neutralės zonos" dalyje.

Po karo Aramco, per savo pagelbinę kompaniją — Trans-Arabian Pipe Line Co. — pradėjo tiesti vamzdžius iš Saudi Arabijos link Vidurinio, kad sumažinti Saudi Arabijos aliejaus pervežimo išlaidas ir tokiu būdu palengvinti kompeticiją su Anglo-Iranian Oil Co. Pastaroji nenorėjo to vamz-

džio. Tas pradėjo slaptą karą, prie kurio pridėjo ir Britanijos ir Amerikos vyriausybės savo rankas. 1949 metais, abiejų pusių agentai suorganizavo tris revoliucijas Sirijoje, per kurią turėjo būti praveistas vamzdis. Kova pasibaigė Britanijos pralaimėjimu. Vamzdis pradėjo veikti 1950 metų pabaigoje.

1951 metais prasidėjo veikimas Artimuosius ir Vidurinius Rytus, kuris anglų ir amerikiečių kovą laikinai užstebė. Kovo ir balandžio mėnesiais tais metais Irano parlamentas, liaudies spaudžiamas, priėmė įstatymą nacionalizavimui aliejaus industrijos ir likvidavimui Anglo-Iranian Oil Co. Iš pradžių Amerikos aliejaus baronai sutiko šį žygį su paslėptu pasitenkinimu. Jie matė tikrai vieną reikalo pusę, būtent, kad nacionalizacija pažeis britų poziciją, kadangi Iranas buvo vienintelė šalis, kurios aliejaus industriją pilniausiai kontroliavo britų interesai.

Amerikos kapitalistai pasiskubino pasinaudoti situacija, kad padaryti visą kapitalistinį pasaulį priklausomu nuo Amerikos, kas liečia aliejų. 1951 metų viduryje devyniolika Amerikos aliejaus kompanijų sudarė sąryšį, su Standard Oil of New Jersey prezidentu Eugene Holman priešakyje, su tikslu aprūpinti aliejumi tas šalis, kurios gali pritrūkti aliejaus dėl nacionalizacijos Irane. Šale Standard Oil of New Jersey tame sąryšyje buvo kitos keturios vadovaujančios Amerikos aliejaus monopolijos ir jų pagelbinės — Aramco, Caltex ir Standard Vacuum — kaip ir Atlantic Refining, Tide Water Associated ir kitos didelės amerikiečių kompanijos.

Sudarymas sąryšio turėjo tikslą pasigrobtį aliejaus rinkas, kurias aprūpindavo aliejumi Anglo-Iranian Oil Co. Britai stengiasi išlaikyti savo rinkas, net išleisdami nuolatotirpstančius Amerikos dolerius, pirkdami amerikiečių aliejų: 1951 metais Anglo-Iranian Oil Co. pirkto 6,500,000 tonų aliejaus ir aliejaus produktų iš amerikiečių firmų. Tas, tačiau, neišgelbėjo. Amerikiečiai tvirtai įsitvirtinę daugelyje buvusių britų rinkų.

Įvykiai Artimuosius ir Vidurinius Rytus pereitą vasarą ir rudenį suteikė didelį pastūmėjimą antiimperialistiniam judėjimui, tad Amerikos valdonai nutarė prisidėti prie britų imperialistų, kad pastojus tam kelią. Tas, aišku, palengvino įsitempimą slaptame kare, nors jo nepa-naikino.

Oficialė britų ir amerikiečių vyriausybės politika dabartinį metu yra boikotas Irano aliejaus iki Irano susitiks su britais pastarųjų sąlygomis. Bet jų tarpusavė kova, kad ir ne taip aiškiai matoma iš paviršiaus, tebeina dėl Irano aliejaus kontrolės.

Atstovai taip vadinamo tarptautinio banko dėl rekonstrukcijos tebeveikia Irane bandydami pravartyti savo planą dėl bendros britų-amerikiečių kontrolės Irano aliejaus industrijos. Jeigu jiems pavyks, aišku, amerikiečiai turės viršenybę, kaip kad jie vyrauja tarptautiniame banke, kurio visus reikalus tvarko Amerikos monopolijų agentai. Jo prezidentas, Eugene R. Black, atstovauja Rockefellerio aliejaus interesus ir syki buvo Chase National Bank oficialu.

Anglo - Amerikiečių varžybos už aliejų eina kituose, nors ne taip svarbiuose aliejaus rajonuose kapitalistiniame pasaulyje. Amerikiečių monopoliai nori paimti savo kontrolėn Indonezijos alie-

jaus industriją, kuri apima 80 nuosimčių aliejaus gamybos Tolimuosius Rytus. Standard - Vacuum ir Catex jau dabar tvirtai įsitvirtinuos Sumatroje, Indonezijos vyriausiam aliejaus centre, ir kontroliuoja 43 nuosimčius šalies aliejaus gamybos.

Amerikos aliejaus kompanijos veržiasi į britų imperiją ir net pačią Britaniją. Dabar jos kontroliuoja apie 60 nuosimčių Kanaados aliejaus gamybos. Texas Oil ir Vacuum - Oil of Australia užgrobė didelę dalį Australijos aliejaus rinkų. Standard Oil of New Jersey ir Socony pagelbinės įsigijo prospektavimo ir operacijų koncesijas Indijoje ir Pakistane.

Anglo - Amerikiečių aliejaus karo pasekmės iki šiol gali būti matomos iš sekančių skaitlinių. 1938 metais, 35 nuosimčius aliejaus gamybos kapitalistiniame pasaulyje (išskyrus Jungtines Valstijas) kontroliavo amerikiečiai, o 55 nuosimčius britai; 1951 metais: Amerika — 55 nuosimčius, o Britanija — tikrai 30 nuosimčių.

Tautų Kova už Taiką

Nėra pasaulyje tokio kampanio, kur neskambėtų rūstus tautų balsas, smerkiantis gėdai amerikinius imperialistus, naujo karo kurstytojus.

Visur — didžiosios socializmo ir demokratijos stovyklos šalyse, Vakarų Europos ir Pietryčių Azijos šalyse, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje — šimtai milijonų geros valios žmonių protestuoja prieš kruvinąsias amerikiečių grobikų piktadarybes Korėjoje. Visos taikingos tautos yra pasipiktinusios baisingaisiais žvėriškumais, kuriuos vykdo amerikiečių kariuomenė, pradėjusi vartoti bakteriologinį ginklą, napalmą bei kitas barbariškas karo priemones ir neregėtą žiaurumą kankinanti karo belaisvius Kočžedo saloje.

Taikos šalininkai visuose žemės rutulio kampeliuose atkakliai reikalauja nuramdyti žiauriųjų žmonių priešų gaują, sužlugdyti nusikalstamus jų planus.

Vokietijoje platieji vokiečių tautos sluoksniai kovoja prieš imperialistinį karinį Bonos suokalbį, už taiką ir Vokietijos vienybę. Prancūzijos darbo žmonės išvysto masinę kampaniją už tai, kad būtų paleisti Zakas Diuklo, Andre Stilis ir kiti patriotai, kuriuos reakcionieriai neteisėtai suėmė pagal Vašingtono nurodymą. Italiją apėmė galingas liaudies protesto judėjimas prieš karo kurstytoją, "generolo - maro" Ridžūėjus atvykimą.

Neseniai įvykusioji Anglijoje kasmetinė suvienytosios liejūjų profsajungos konferencija Blekpule išskėlė reika-

lavimą sudaryti Taikos Pakatą, uždrausti Vokietijos ir Japonijos apginklavimą, uždrausti visų rūšių atominį, bakteriologinį, cheminį ir napatminį ginklą. Brazilijos nacionalinis taikos gynimo komitetas įvykdė dekadą kovai prieš amerikiečių agresorių naudojamą bakteriologinį ginklą. Pastarosiomis dienomis įvykusioji taikos šalininkų konferencija Osle ir Laplandijos (Suomija) kovotojų už taiką konferencija parodė, jog taikos jėgos Skandinavijos šalyse aktyvėja ir buriasi.

Milijonai ir milijonai visų šalių bei kontinentų vyrų ir moterų kasdien vis giliau įsisąmonina, kad dabar nėra didesnės svarbos uždavinio, negu kova prieš amerikiečių imperialistų naujo pasaulinio karo kurstytojų nusikalstamus planus ir veiksmus, kad taikingoji žmonija neturi žiauresnio ir pavojingesnio prieš, negu plėšikiškasis amerikinis imperializmas.

Jau dvejus metus amerikiniai agresoriai veda grobikišką, plėšikišką karą prieš laisvę mylinčią korėjiečių tautą, kuri didvyriškai gina savo tėvynės garbę, laisvę ir nepriklausomybę. Bergždžiai mėgindami įvykdyti savo piktus planus, amerikiniai imperialistiniai plėšikai daro Korėjos žemėje neregėtas piktadarybes, pralenkiančias hitlerinį budelių žiaurības.

Mėgindami sukelti naujo karo gaisrą, Atlanto bloko vadeivos paspartintai atgaivina agresijos ir fašizmo ži-

dinius Vokietijos bei Japonijos zonoje. Japonijai ir Vakarų Vokietijai amerikinio imperializmo primestos separatinės karinės sutartys yra naujas imperialistinių agresorių žingsnis karui parengti ir sukurstyti.

Iš visos įvykių vystymosi eigos tautos ima suprasti, jog amerikinis imperializmas sudaro grėsmę visos žmonijos gyvybei ir gerovei, jog pašalinti tą grėsmę, išsaugoti taiką gali tik visų taikingųjų tautų vieningi veiksmai, drąsi ir atkakli kova prieš taikos priešų intrigas ir machinacijas.

Į šimtų milijonų žmonių širdis giliai įsmigo išmintingieji J. V. Stalino žodžiai, kurie nurodo teisingą kelią karo grėsmei įspėti:

"Taika bus išsaugota ir sustiprinta, jeigu tautos paims taikos išsaugojimo reikalą į savo rankas ir gins jį iki galo. Karas gali tapti neišvengiamas, jeigu karo kurstytojams pavyks apraizgyti melu liaudies mases, apgauti jas ir įvelti jas į naują pasaulinį karą.

Todėl plati kampanija taikai išsaugoti, kaip priemonė nusikalstamom karo kurstytojų machinacijoms demaskuoti, turi dabar pirmą reikšmę".

Tautų judėjimas taikai apginti diena iš dienos didėja, įgauna vis aktyvesnį ir veiksmingesnį pobūdį.

Reikšminga gairė išplečiant ir sustiprinant tarptautinį judėjimą taikai apginti buvo neseniai Kinijos Liaudies Respublikos sostinėje Pekine įvykusioji Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių taikos šalininkų kongreso sušaukimo parengiamoji konferencija, kurios darbe dalyvavo dvidešimties šalių atstovai.

Konferencija išreiškė stiprėjančią Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių tautų taikos valią, jų didėjančią neapykantą tiems, kurie mėgina Amerikos valdančiųjų sluoksnių sukeltą karo gaisrą pرمesti į visas Azijos šalis, į visą pasaulį.

"... Šiandieną, — sakoma parengiamosios konferencijos atsisaukime, — virš mūsų Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių 1,600 milijonų geros valios žmonių pakibo baisinga karo grėsmė... Negalima sėdėti ir laukti taikos, reikalinga, kad taikingieji žmonės susiburtų ir iškovotų taikų gyvenimą". Siekiant išplėsti ir sustiprinti judėjimą taikai ginti, konferencija nutarė suaukti 1952 metų rugsėjo mėnesį Pekine Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių taikos šalininkų kongresą.

Liepos pradžioje Berlyne sušaukiama nepaprasta Pasaulinės Taikos Tarybos sesija, kuri apsvarstys svarbiausius klausimus, esančius dabar tarptautinės visuomenės dėmesio centre: taikingas Vokietijos ir Japonijos klau-

Jungtiniams tautoms šiltnaminiame efektu, kurių inštintiniai kupočiai šiame cveikė jį rapeuta kindavo gonis, c liaciją medicin siaukoj žiningo vengta jungtinių užuoma kių gyv veiksmu nas tar je kari rai atsi tus: K nuškevi ną ir ki kų rūj kariais.

Likvi ma Ku Sąjunga riuomer Stalina: riame l vokiečių planas Mūsų šą, pei Liepos kurto C timi pu rų ir Br menės.

simo iš mas ka joje, g ir kova

Ziaur perialis pakalik cialistu viening zuotas taikos auga ir jai už tautinis rumas.

Visos tai sir laisvę tautos norių c amerik joje. Se le Kor šalių c monstr kai Pa federac nima c solidar Korėjo kos gy

Visu ir Jaj stiprėja prieš V tūros ši remilit

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)

Junginio sanitarijos tarnybai teko kovoti ne tik su šiltine, bet ir su kitomis vidurių infekcijomis, kurias fašistiniai grobikai platino okupuotose vietovėse. Visame šiame darbe daugiausia nuveikė junginio gydytojai terapeutai, kurie laiku išaiškino kintavo užkrečiamuosius ligonis, organizavo jų izoliaciją ir teikė skubią medicininę pagalbą. Jų pasiaukojimo kruopštus ir sąžiningo darbo dėka buvo išvengta epidemijų plitimo junginyje ir likviduotos dar užuomazgoje epidemijos tautų gyventojų tarpe junginio veiksmų rajonuose. Kiekvienas tarnavęs mūsų junginyje karininkas ir kareivis gerai atsimena mūsų terapeutus: Kušnerį, Kibarskį, Januškevičių, Kuzminską, Vitėną ir kitus, jų jautrų, brolišką rūpinimąsi susirgusiais kariais.

—o—

Likvidavus vokiečių puolimą Kursko lanke, Tarybų Sąjungos Vyriausiasis Karuomenės Vadas draugas Stalinas išleido įsakymą, kuriame buvo pasakyta, kad vokiečių vasaros puolimo planas visiška sužlugdo.

Mūsų kariai, išsekinę priešą, perėjo į kontrpuolimą. Liepos 12 dieną vokiečių sukurto Oriole placdarmo kryptimi puolimą pradėjo Vakarų ir Briansko frontų kariuomenės. Vakarų fronto ka-

simo išsprendimas, nedelsiamas karo nutraukimas Korėjoje, ginklavimosi varžybos ir kova už Taikos Paktą.

Ziaurioje kovoje prieš imperialistinę reakciją ir jos pakalikus — dešiniuosius socialistus bei titininkus — vis vieningesnis ir labiau organizuotas darosi tarptautinis tautų šalininkų judėjimas, auga ir užsigrūdina kovotojai už taiką, stiprėja tarptautinis darbo žmonių solidarumas.

Visos pasaulio tautos karštai simpatizuoja ir remia laisvę mylinčios korėjiečių tautos ir kinų liaudies savanorių didvyrišką kovą prieš amerikine intervenciją Korėjoje. Savo dėkingumą ir meilę Korėjos patriotams visų šalių darbo žmonės pademonstruos birželio 25 dieną, kai Pasaulinės profsąjungų federacijos raginimu bus minima aktyvaus tarptautinio solidarumo su didvyriškąja Korėjos liaudimi diena, taikos gynyimo diena.

Visuose Vakarų Vokietijos ir Japonijos kampeliuose stiprėja liaudies judėjimas prieš Vašingtono ir jo agentūros šiose šalyse vykdomąjį remilitarizavimo, agresijos ir

riuomenė smogė priešui iš šiaurės, o Briansko fronto — iš rytų. Puolančias kariuomenės savo smūgiais rėmė iš pietų Centrinio fronto kariuomenė.

Oriolo placdarmą vokiečiai stiprino daugiau kaip dvejus metus ir laikė jį neprieinamu. Iš šio placdarmo jie planavo išvystyti savo puolimą prieš Maskvą, jei jiems pavyks Kursko lanko rajone. Tačiau galingi ir koncentruoti mūsų trijų frontų kariuomenių smūgiai greit palaužė vokiečių priešinimąsi.

Milžiniškose Kursko kautynėse dar kartą buvo pademonstruotas stalininės strategijos pranašumas, stalininės mokyklos karininkų ir generolų karinio meno pranašumas, kovinis meistriškumas ir puikios moralinės politinės Tarybinės Armijos karių savybės.

Vokiečių sutriuškiniama prieš Kursko galutinai palaidojo hitlerininkų planą pasiekti Maskvą. Drauge su tuo Kursko kautynės pradėjo naują fazę Didžiojo Tėvynės karo eigoje. "Jei mūsų prieš Stalingrado, — pasakė draugas Stalinas, — lėmė fašistinės vokiečių kariuomenės saulėlydį, tai mūsų prieš Kursko pastatė ją prieš katastrofą".

Tarybinės Armijos daliniai išvystė galingas puolamąsias operacijas maždaug 1,500 kilometrų frontu.

—o—

Polimas Prie Oriolo

Liepos 15 dieną išėjo eilinis laikraščio "Tėvynė šaukia" numeris. Jo vedamajame, pavadintame "Pirmyn!", buvo parašyta:

"Muša valanda. Mes laukiame įsakymo. Mes laukiame signalo pradėti žygi į vakarus, į brangiąją mūsų Lietuvą.

Prieš mus tik vienas kelias — pirmyn! Kelio atgalmums nėra! Pirmyn — ir mes laimėsime!

Už Tarybų Lietuvą, už Stalimą, — pirmyn į kovą, į pergalę!"

Tame pačiame numeryje, kurį kariai grobystėje išgrobstė, greta vedamojo buvo išspausdinta Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko drg. J. Paleckio ir LKP(b) CK sekretoriaus drg. A. Sniečkaus kreipimasis į junginio karius. Jie sveikino mūsų karius su pasiektais laimėjimais ir skatino į naują žygį.

"Šiame šventame ir teisingame kare, — buvo pasakyta kreipimesi, — prieš hitlerininkus grobikus, jūs, Lietuvos liaudies sūnūs, atstovaujate savo gimtąją Lietuvą TSR, atstovaujate savo tautą, kovojančią greta visų brolišku tautų, greta viso pasaulio kultūringų ir laisvų, nenugalimų tautų. Jūsų rankose lievių tautos garbė".

Puolimo išvakarėse agitatoriai, partiniai ir komjauni-

mo organizatoriai pasakojo kariais apie dalinių uždavinius, apie tai, kad čia, prie Oriolo, reikia mušti priešą taip, kaip jis buvo mušamas Stalingrade. Daliniuose vyko mitingai. Karių nuotaika buvo nepaprastai pakili. Kalbėdami mitinguose, kariai pareiškė savo pasiryžimą: puolimo operacijose parodyti tokią pat geležinę ištvermę, kokią jie parodė liepos 5-6 dienomis gynyimo metu.

Liepos 15 dieną mūsų daliniai pradėjo puolamąsias operacijas.

Šurkaus ir Motiekos daliniai energingais smūgiais pasistūmėjo pirmyn ir užėmė kaimą Panskoje ir daugybę kitų gyvenviečių. Besitraukiantieji hitlerininkai atkakliai priešinosi, bet mūsų kariai, nesulėtindami žygio, naikino priešą tvirtinimus.

Kuopos, būriai, skyriai veikė sumanžiai ir ryžtingai.

Viename fronto bare nutruko sviedinių pristatymas. Sviedinius vežęs sunkvežimis buvo smarkiai apšaudytas prieš. Šoferį rado mirtinai sužeistą, motoras buvo sugadintas. Karys Kapustinas greitai sutvarkė motorą ir išvedė sunkvežimį iš apšaudymo lauko. Dalinys laiku ir sėkmingai tęsė atakas.

Pirmąją puolimo dieną pasižymėjo ryšininkas Grigaravičius. Eidamas drauge su puolančiu daliniu, jis užtikrino nesutrinkamą ryšį. Komjaunuolis Grigaravičius greit surasdavo gedimą, ir ryšis vėl atgydavo. Taisant ketvirtą kartą sugadintą liniją, minos skeveldra nutraukė Grigaravičiui du rankos pirštus, sužeidė koją. Komjaunuolis ryšininkas toliau vykdė savo uždutį, sujudindamas vienas dantimis.

Dieną ir naktį vyko kautynės. Daliniai ėjo pirmyn į vakarus. Naktį hitlerininkai užimdavo iš anksto paruoštas pozicijas. Pasitraukdami, jie minavo laukus, kelius, atskirus pastatus, net daržus ir šaligatvius. Mūsų pionieriams teko daug padirbėti. Išminuotomis vietomis veržėsi tankai, pėstininkai, artilerija.

Viename fronto bare hitlerininkai organizavo atkak-

lų pasipriešinimą. Jų apkasai buvo apipinti keilomis spygliuotomis vielos eilėmis, apjuosti prieštankiniais grioviais. Ypač stipri buvo vokiečių minosvaidžių baterijų ugnis. Puolančiųjų priešakyje ėjo vyresniojo leitenanto Beloborodovo kuopa. Stipri prieš ugnis neleido mūsų kariais žygiuoti į priekį. Kariai, ėję iš kairės, taip pat liovėsi puolę. Tuomet pakilo kuopos vadas ir sušuko:

— Mirtis vokiškiesiems okupantams!

Ir pirmasis šoko pirmyn.

Minosvaidžių apšaudoma riba pasiliko užpakalyje. Kuopa atsudūrė prie vielių, pro kurias netrukus buvo prakišti praėjimai. Daugiau nesustodami, kariai įsiveržė į hitlerininkų tranšėjas. Priešo kovinė apsauga buvo sutriuškinta.

Tarybų Lietuvos trečiasias metines kariai sutiko rūščiose kautynėse. Mūsų pertraukų valandėlėmis agitatoriai, partiniai bei komjaunimo organizatoriai pasakojo kuopose, būriuose apie sukaktį, apie didvyrišką lietuvių partizanų kovą prieš vokiškuosius okupantus, apie fašistų žvėriškumus Lietuvos miestuose ir kaimuose.

— Jau Lietuva arti... — kalbėjo kariai.

Ir nors Lietuva dar buvo už šimtų kilometrų, kiekvienas karys jautė, kad nuo šiol Tarybinė Armija nesulaikoma žygiuos į Vakarus, kad Lietuva bus greitai išvaduota. Ir lengviau buvo žygiuoti baltais, dulkinais keliais, nepasilsėjus pulti iš mūsų į mūšį, pamiršti apie miegą, valgi...

Anksti rytą Motiekos daliniai forsavo Neručio upę ir puolė Bogorodskoje ir Borisoglebskoje kaimų kryptimi. Užėmę Bogorodskoje kaimą, Motiekos dalinio kariai išėjo prie geležinkelio. Sekančią dieną dalinys perkirto geležinkelį ir žygiavo toliau į vakarus.

(Bus daugiau)

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį, Skaitykit Liaudies Balsą

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą
Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

fašizmo jėgų atgaivinimo politiką. Šioji kova turi nepaprastai svarbią reikšmę taikos visame pasaulyje likimui. Todėl visų šalių darbo žmonės suprast ir parems šiandien skelbiamąjį Pasaulinės profsąjungų federacijos Vykdomojo biuro atsiskaitimą, raginantį "paremti teisingą vokiečių ir japonų tautų kovą už savo nepriklausomybę, už laisvę ir demokratiją, prieš imperialistinį planus Vokietijai ir Japonijai remilitarizuoti". Pasaulinė profsąjungų federacija ragina ypatingai tų šalių darbo žmones, kur militaristinis "bendrosios sutarties" projektas bus pateiktas ratifikuoti, išvystyti aktyvią protesto kampaniją ir pareikalauti, kad ši sutartis būtų likviduota.

Tautų pasiryžimą sužlugdyti amerikinius - angliškuosius planus Vokietijos atžvilgiu, kurie yra visiškai priešiški taikos reikalui, parodė neseniai vykusioji Varšuvoje visos Lenkijos konferencija prieš Vakarų Vokietijos remilitarizavimą, už taikų Vokietijos klausimo išsprendimą. Visų Lenkijos patriotų vardu konferencija jos priimtoje rezolucijoje pareiškė:

"Lenkų tauta, kuri per nacionalią taikos plebiscitą 18-ka milijonų balsų išreiškė savo ryžtingą protestą prieš nusikaltamąjį Vakarų Vokietijos remilitarizavimą, prieš hitlerio vermachto atkūrimą, yra gyvybiškai suinteresuota tuo, kad taikiai būtų išspręstas Vokietijos klausimas, ir visiškai remia istorinius Tarybų Sąjungos pasiūlymus dėl taikos sutarties sudarymo su suvienyta, demokratišne ir taikinga Vokietija, remiantis Potsdamo susitarimu".

Kad ir kaip bešeltų imperialistinę reakciją, mėginama nuslopinti liaudies masių judėjimą taikai apginti, kad ir kokių gudrybių besigriebtų karo kurstytojų samdiniai — dešinieji socialistai, jiems nepavyks sustabdyti visur kasdien didėjančią tautų kovą už taikos išsaugojimą ir sustiprinimą.

Kova už taiką — visų pasaulio tautų reikalas. Keldami budrumą, nuolat demaskuodami nusikalstamas imperialistinių karo kurstytojų intrigas, taikos šalininkai visose šalyse atkakliai ir ryžtingai kovoja už didįjį taikos reikalą.

Montrealo žinios

\$505 LB Paramos

Ziemos šalčiai ar vasaros karščiai, visi žino vis vien, kad Liaudies Balso reikalai tie patys. Jis turi išeiti reguliariai. Jo rolė pažangiems Kanados lietuviams nepavarduojama. Todėl Montrealo pažangūs, susipratę lietuviai, net ir vasaros karščių laikotarpyje, kiek korespondentui paavyko surinkti žinias, paviešiai ar atviro oro susibūrimė, atliko sąžiningai savo vasarines pareigas ir sukėlė Liaudies Balsui finansinės paramos \$505.

Tai garbingas montrealiečių darbas! Puiki laikraščio parama! Kiti lietuviai, geri Liaudies Balso patrijotai, kurie to dar nepadaryte, tuojau padarykite, atlikite savo pareigą — paremkite vasarinį Liaudies Balso finansinį vajų!

Miestas Apeliuoja

Kaip žinia, pabaigoj perėitų metų Montrealo miesto taryba pravedė įstatymą, kuriuo vaduojantis metų laikotarpyje laike šešių religinių švenčių visos krautuvės verčiamos užsidaryti. Septynios didžiosios krautuvės patraukė miestą į teismą ir aukštesnysis teismas, kelios savaitės atgal, miesto žygi pripažino prieš konstituciumi. Kitais žodžiais, aukštesnysis teismas pravestą miesto įstatymą pripažino nelegaliu.

Dabar iš miesto raštinės praneša, kad miestas apeliuoja prieš tokį aukštesniojo teismo sprendimą.

Tramvajų Fėras Dar Nebus Pakeltas

Cia buvo pasklidę gandai, kad miesto Transportacijos

Komisija planuoja pakelti transportacijos biulečių kainas. Tačiau pereitą savaitę oficialiai buvo pranešta, kad kol kas dar pasilieka ta pati fėro kaina — mažiausiai bent dar per ateinančius šešis mėnesius. Tačiau iš antros pusės rodo, kad už šešių mėnesių ar už metų, veikiausiai tikrai bus pakelta. Dabar kainuoja vienas tiktietas 10 c., arba 3 už 25 c.

Taipgi bėgyje apie 6 mėnesių, tikimasi, kad gal jau bus paruoštas planas budavojimų požeminio susisiekimo — bet tik planas... Komisija tiek tik teturi teisės. Kai paruoš planą ir jį patieks miesto valdybai, tada pastaroji tik studijuos ar imtis tokio milžiniško darbo. Nors visi pripažįsta, kad prie dabartinės sistemos, užsigrūdusios važiuotės, transportacija mieste, iš tikrųjų, labai sunki, nepakenčiama.

Mokytojų Trūkumas

Macdonald Mokytojų Kolegijos direktorius prof. David Munroe, pereitą savaitę čia paskelbė, kad Kvebeko provincijoje protestonų mokykloms mokytojų tebeužėjamas didelis trūkumas. Jis, pav., pastebėjo, kad 150 mokinių-studentų, kurie birželio 5 d. baigė mokytojų seminariją ir McGill universiteto apšvietos departamentą, visi buvo paskirti savo vietoms, pirmiau, negu jie išėjo iš kolegijų.

Mokytojų trūkumas daugumoje susidaro iš to, kad plečiantis gyventojų skaičiui, plečiasi mokinių skaičius ir mokyklų tinklas. Bet prie to, žinoma, reikia pridėti, kad mokytojų algos Kvebeko provincijoje gana mizer-

nos ir todėl jaunųjų studentų netraukia, mokslą baigus, tapti mokytojais.

Perteklius \$6½ Milijono

Oficialiai pranešta, kad miesto finansinė apyvarta per metus laiko, nuo gegužio 1 d., 1951 m. iki balandžio 30 d. 1952 m., buvo sekanti: per metus laiko miestas turėjo įvairių įplaukų \$90,005,394, o išmokėjimų — \$83,325,872.

Reiškia, palyginus įplaukas su išmokėjimais, miestas turi pertekliaus \$6,796,161.

Išplėšė Cafeteria, Samdinius Uždarė į Šaldytuvą

Ankstytvą pirmadienio rytą (birž. 30 d., 11val. rytu), trys kaukėmis užsidengę veidus ginkluoti plėšikai įsibrovė į Cafe St. Jacques, 415 St. Catherine St. E. (kur seniau buvo Čekoslovakų salė), radę du darbininku — raštininkę ir prižiūrėtoją, įvarė juodu į šaldytuvą, užrakino ir pasigrobė \$4,000 pabėgo.

Nukentėjusieji užda rytį šaldytuve išbuvo 15 minučių, kol savininkas atvažiavęs paliosavo. Sako vargiai būtų iškentėję šaltį, jei nebūtų nutraukę elektros vielų ir nesulaikę šaldymo proceso.

Susižeidė Paulauskų Sūnus

Aleko ir Jean'ės Paulauskų sūnus Bobby, 10 metų amžiaus, nukrito nuo stogo ir labai sunkiai susižeidė. Paguldytas St. Luke ligoninėje. Yra vilties, kad pasveiks. J.—

"I Accuse!" Aš Kaltinu!

Kanados Taikos Kongresas išleido brošiūrą, užvadintą "I Accuse", kurią parašė Dr. James G. Endicott, taikos judėjimo Kanadoje lyderis. Ji susideda iš 36 puslapių. Pilna faktų apie amerikiečių vedamą bakteriologinį karą.

Dr. Endicott paduoda savo patyrimus, taipgi ir kitų: Kinijos mokslininkų, tarptautinės advokatų draugijos atstovų ir kitų, kurie savo akimis matė įrodymus, klausinėjo liudininkus.

Po to, ką aš mačiau Kinijoje, sako Dr. Endicott, aš negaliu netikėti, kad amerikiečiai nekalti, kaip jie sako. Iš tikro, perskaičius tą brošiūrą, negali netikėti, kad amerikiečiai naudoja bakterijas kare Korėjoje.

Brošiūros kaina tiktai 25 centai. Užsisakyti galima per Peace Review, 289A Church St., Toronto 2.

Taika Veda Žmonija į Gerovę ir Kultūrą

Kemptvillėj, 30 mylių į pietus nuo Ottawos, aną dieną buvo netikėtas atsitikimas — lijo 13 colių diametre ledu. Ledai išdaužė langus, užmušė daug šunų, kačių, vištų. Nuostoliai siekia pusę milijono dolerių. Čia matote tautietį ant šiltaoario stogo, kurį ledai sudaužė.

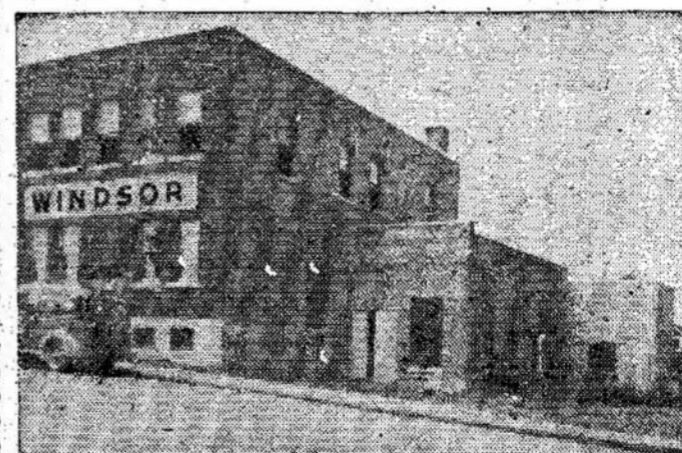
Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655 816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai: A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENMORE 1135

Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučė, L. Lūnas, A. Majauskas

Nr. 1,081

K

Kukurūzai žinomi po vis pirmaisiais kurtojai buvo Anai. Iš jų sukurūzus ir vis dijonams kul turėjo tą pač kad ryžiai yr kitiems Azijo Kukurūzai bu jų maistas ir labiau už vis

Zmonės, k žmonijos ist kad viskas, k rė, buvo suri zų auginimu. žyti paveiksl jų senoviskų raštai indijor pastatytose l indijonų ger daug apie ta buvo kukurūz venime. Sena ga, kuri prik jonų tautai, v as, pasakoja auginimą kul

Atrasta ne vaizdų, bet ir zų galvų, ku senovėj. Bel ugnikalni atr virtusi į akm kurūzų atras puose, jų gyv siuose.

Kituose s siuose Pietų ta keptų kuku tik grūdų, l pagamintų n dėl kukurūz Amerikos kaip ir kiti p nės ir naudo rankius sodin limui jų. Jie žemėj su sm vėliau labai kastuvėliu. I daromas iš š tinant prie lukštą arba l džio peties k nos ragas bu šakalio ir v kastuvas.

Jie parinkė kukurūzų gri mui žemės d vo mažas ž Juos įmesdav kurią sodinda

Sodinimas l vo didelės įvy ties šeimos s visi sodindav deliuose lauku klausė visai tiškos nuosav

Tel. L. Dr. H. RO Oficialus DLKVNPD Kalba L Valandos: 7-8 v. v. 4539 PA Montre

Kukurūzų Istorija

Kukurūzai šiandien yra žinomi po visą pasaulį, bet pirmaisiais kukurūzų augintojais buvo Amerikos indijonai. Iš jų sužinojo apie kukurūzus ir visas pasaulis. Indijonams kukurūzai (corn) turėjo tą pačią svarbą, kaip kad ryžiai yra kiniečiams ir kitiems Azijos gyventojams. Kukurūzai buvo svarbiausias jų maistas ir jie vertino juos labiau už viską.

Žmonės, kurie studijuoja žmonių istoriją, surado, kad viskas, ką indijonai darė, buvo surišta su kukurūzų auginimu. Surasti išbraižyti paveikslai kukurūzų ant jų senoviskų indų. Atrasti raštai indijonų šventyklose, pastatytose Pietų Amerikos indijonų genčių, pasakoja daug apie tai, kaip svarbūs buvo kukurūzai indijonų gyvenime. Sena paveikslų knyga, kuri priklausė senai indijonų tautai, vadinamai Mayas, pasakoja apie sodinimą ir auginimą kukurūzų.

Atrasta ne tik paveikslų ir vaizdų, bet ir tikrų kukurūzų galvų, kurios augo gilioj senovėj. Bekasinėjant seną ugnikalnį atrasta varpa pavirtusi į akmenį. Sausų kukurūzų atrasta indijonų kapuose, jų gyvenviečių griuvėsiuose.

Kituose senuose griuvėsiuose Pietų Amerikoje, rasta keptų kukurūzų grūdų. Ne tik grūdų, bet ir specialiai pagamintų molinių keptuvų dėl kukurūzų kepimo.

Amerikos indijonai buvo kaip ir kiti primityvūs žmonės ir naudojo tokius pat įrankius sodinimui javų ir kulimui jų. Jie kasdavo skyles žemėj su smailiu šakaliu, o vėliau labai primityvišku kastuvėliu. Kastuvėlis buvo daromas iš šakalio, pritvirtinant prie jo kiaušvarlės lukštą arba bufalo ar briedžio peties kaulą. Net stirnos ragas buvo rišamas prie šakalio ir vartojamas kaip kastuvas.

Jie parinkdavo geriausius kukurūzų grūdus. Patręšimui žemės dažnai naudodavo mažas žuvis ar vėžius. Juos įmesdavo į duobutę, į kurią sodindavo kukurūzų.

Sodinimas kukurūzų būdavo didelis įvykis. Visos genties šeimos susirinkdavo ir visi sodindavo kukurūzus dideliuose laukuose, kurie priklausė visai gentei. (Privatiškos nuosavybės nebuvo).

Po nupiovimo kukurūzų, jie būdavo padalinami tarp šeimynų dėl žiemos.

Viduryje lauko jie pastatydavo didelę platformą arba sargybinių. Ant šios platformos nuolatos stovėdavo berniukas ar mergaitė. Visą dieną jis ar ji vaikydavo varnas ir kitus paukščius nuo kukurūzų lauko.

Užbaigus sodinimą, veik visa gentis mesdavosi į vasarinę medžioklę. Nekurios moterys ir vaikai palikdavo rūpintis kukurūzų laukais. Kada medžiotojai pamatydavo, kad rudeninės žolės pradeda žydėti, jie žinodavo, kad kukurūzai baigia nokti ir laikas grįžti namo.

Kukurūzus nupiovus, jie būdavo paskleidžiami ant žemės, kad saulė išdžiovintų. Geriausios varpos būdavo surišamos į ryšulėlius. Kartais iki 50 varpų buvo surišama į vieną ryšulėlį.

Indijonų moterys sudaužydavo kukurūzus ir darydavo iš jų valgi. Iš kukurūzų košės jos darydavo duoną ir pudingą. Sausi kukurūzai būdavo daužomi arba "malami" tarp dviejų akmenų. Kartais jie būdavo grūdami taip vadinamoj pjestoj (grūstuvėj), padarytoj iš medžio.

Išvykdami į ilgus medžiokles, indijonai pasiimdavo kukurūzų maisto. Sausi kukurūzai būdavo sumaišomi su klevo sirupu ir grūdami iki tapdavo smulkiais milteliais. Jie tokiu maistu maitindavosi keletą dienų.

Indijonai mėgdavo žalias kukurūzų varpas, iškeptas ant ugnies. Bet didžiuma kukurūzų būdavo džiovinama ir

padedama dėl žiemos, nes kukurūzai buvo vienintelis indijonų javinis maistas.

Kukurūzus indijonai ant žiemos padėdavo arba supildavo į duobes, iškastas žemėj. Duobes jie išstatydavo žievėmis ar žole. Dažniausiai jie džiovintus kukurūzus supildavo į "pančiakas", padarytas iš bufalo ar stirnos odos. Sudėję tas pančiakas, indijonai ant viršaus užpildavo žemėmis.

Indijonai labai atsargiai parinkdavo geriausias varpas dėl sėklos.

Senovėje kukurūzai buvo dar svarbūs ir tuo, kad jie buvo vartojami prekyboje. Gentys, kurios užaugindavo daug kukurūzų, mainydavo juos su medžiotojų gentimis ant mėsos, kailiukų ir arklų.

Indijonai net žaislus dėl savo vaikų darė iš kukurūzų lukštų.

Europiečiai nieko nežinojo apie kukurūzus iki Kolumbo atradimo Amerikos. Kiti tyrinėtojai po Kolumbo išnešiojo žinias apie kukurūzus po kitas pasaulio dalis. Dabar kukurūzai yra svarbus maistas kaip Azijoje, taip ir Europoje. Bet daugiausia jų auginama Amerikos kontinente.

Dabar mokslininkai surado būdus, kaip pagerinti kukurūzus, išauginti didesnius, išvystyti naujas rūšis. (U.C.)

DIDELIS MAISTAS GUELPH KALĖJIME

GUELPH, Ont. — Pereitą šeštadienį ir sekmadienį čia kalėjime įvyko didelis kalinių maištas. Dalyvavo 600 iš 930 kalinių.

Kaliniai viską daužė, degino ir taip pridarė nuostolių beveik už \$1,000,000.

Keli kaliniai pabėgo.

DETROIT, MICH.

Spaudos Piknikas

RENGIA LIETUVIŲ DRAUGIJŲ SĄRYSIS

Sekmadienį, Liepos (July) 27 Diena
Pradžią 12 Valandą Po Pietų

BEACHNUT GROVE PARK
(Urbant's Grove), Middlebelt Rd., Inkster, Mich.

—o—

Bus Išduota Dovanomis \$150.00 Prie Išangos Tikietų

1-ma Dovana \$35.00	3-čia Dovana \$20.00
2-ra Dovana \$25.00	4-ta Dovana \$15.00

Kitos 9-nios dovanos mažesnės. Tad kaip matote, turėsite daug progų gauti dovanas. Išigykite tikėtus išanksto. Tikietus platinimui galite gauti pas draugijų Sąryšio sekretorę Belunienę ir kitus komiteto narius, ir organizacijų narius.

Rengimo Komitetas

1,025,000 DARBININKŲ NEDIRBA J. VALSTIJOSE

PITTSBURGH. — Kadangi stoka plieno, dėl streiko plieno industrijoj, tai nekuriu žmonės sulauko darbų. Tokiu būdu, kartu su streikieriais, Jungtinėse Valstijose dabar iš streiko priežasties nedirba 1,025,000 darbininkų.

kad didžiosios korporacijos neprileidžia prie derybų mažesnių, kurios norėtų taikintis.

OTTAWA. — Kanados vyriausybė suvaržo imigrantų įgabenimą. O italų darbininkų įvežimas visai uždaromas.

Nuo dabar bus galima atsikviesti tik tai gimines ir tam tikrą skaičių lavintų darbininkų, jei tose srityse nebus bedarbių.

Plieno korporacijos atsisako patenkinti streikierių reikalavimus. Unijos kaltina,

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNITUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame proferčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE
4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOok 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TREmore 1678
Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams
CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
6420 Iberville St.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakara: tikrai pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuojū ir gydan įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 v. p. P., 7-8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

JONAS BILIONAS

Pabėgėlis

Netoli už kalnelio sužvi-
gė traukinys. Buvo visų
šventų pirmoji diena, mišių
laikas, todėl žmonių stotyje
buvo nedaug. Stovėjo tik sto-
ties viršininkas su raudona
kepure ir pasipūręs žandaras
su didele ir tokia pat raudona,
kaip ano kepurė, nosim,
kuri, kaip kupstas, tupėjo
ant jo raupuoto veido, šaly,
prie sienos, susirietusi ant
žemės, sėdėjo su barankomis
ir bandelėmis žydė; netoli
jos riejosi trys žydėliai...
Dar arčiau sužviagė trauki-
nys, — visi nutilo ir ištem-
pė kaklus. Čia pat iš už me-
džių pradėjo virsti kamuo-
liais dūmai, ir traukinys
šnypšdamas ir pūkšdamas,
su triukšmu sustojo. Iš vi-
daus išlipo keli žydėliai, pil-
votas ponas su ponis ir pa-
lėgęjusi vaiku ir dvi mote-
ri; paskiausia išėjo jaunas
vaikinas, studento technolo-
gų rūbais apsivilkęs. Išlipęs,
studentas apsidairė, tarsi ko
ieškodamas, paskui pasisuko
nuo stoties ant vieškelio ir,
vieno rankoj nešinas ryše-
liu, nuėjo miestelin.

— Ar nežinai, kas tas stu-
dentas? — paklausė stoties
sargą žandaras.

— Tai bene Gaigalas, —
atsakė tas ir pažūrėjo į vieš-
kelį, kur dar matyt buvo ei-
nantis studentas.

— O ko jis čia važinėja?
— klausė toliau žandaras, at-
siminęs studento ryšėlį.

— Gi, tur būt, pas gimini-
nes, — čia netoli jo tėviškė.

— M-m, — numykė žan-
daras ir taip pat pasižiūrėjo
į vieškelį.

Studentas tuo tarpu jau
ėjo miestelio gatvėmis ir
keikė purvyną, kuriuo jam
reikėjo bristi. Tai iš tikrųjų
buvo Gaigalas, "inžinierius",
kaip jau jį vadino jo parapir-
jos žmonės. Mokė jis Petra-
pilyj. Išbuvo ten trejus me-
tus. Tik pernai prieš vėlykas
per sumišimus kartu su ki-
tais buvo išvarytas iš insti-
tuto. Gaigalas nenusigando:
sugrįžo Lietuvon ir apsigyve-
no vienam mieste; gavęs po-
ką lekcijų, šiaip be taip ver-
žėsi ir laukė, kol jį vėl pri-
ims atgal mokyklon.

Apsigyvenęs netoli savo
tėviškės, tarp savų žmonių,
iš pradžių retkarčiais, pas-
kui visai dažnai pradėjo te-
nai lankytis: susipažino ir
arčiau susijė su keliais to
krašto vaikinais ir pamėgo
su jais matytis ir pasikalbė-
ti. Seniau, dar gimnazijoje bū-
damas, su savo krašto jau-
nuomene beveik nesusieida-
vo. Iš pradžių, kol dar gal-
vojo būti kunigu, apie tokių
susijimų reikalingumą ne-
galvojo, paskui, jau nutaręs
baigti aukštąjį mokslą, pir-
mūčiausia puolė prie knygų,
norėdamas pats labiau dvi-
siškai išsiplėtoti, dvigubai

išnaudoti atliekamąjį laiką.
Tuomet jau pradėjo suprasti,
kad būtinai reikia arčiau
susieiti su žmonėmis, labiau-
siai su jaunuomene, ir pla-
tinti šviesos ir mokslo kritu-
lius, bet vis tai progos, tai
laiko nebuvo. Paskutiniai
gimnazijos metais ir Petra-
pilyj jau būdamas, per vaka-
cijas tai lekcijų, tai prakti-
kos išvažiudavo — savo tė-
viškę tik labai retai ir trump-
pai teatrankydavo. Tik, kai
išvarytas iš instituto, apsigy-
veno Lietuvoj, galų gale ga-
lėjo susieiti su jaunuomene
ir pradėti tarp jos veikti.

Parvažiavęs tėviškėn ir ar-
čiau susijęs su keliais savo
krašto berniukais, Gaigalas
nustebo: vaikiniai, į kuriuos
jis seniau visiškai neatkreip-
davo atydos, buvo ne tokie,
kaip jis manė, — jie jau skai-
tė laikraščius ir platino kny-
geles. Dar labiau stebėjos
patyręs, kad tai jaunųjų gim-
nazijos mokinių darbas. Jam
buvo ir gėda, ir smagu. Gai-
galas numojo ranka. Galėjo
jis Antano, turinčio noro prie
knygų ir šviesos, bet padėti
jam negalėjo: pats buvo pli-
kas, kaip tilvikas.

— Pagaliau, juk pats suti-
kęs būti kunigu, — mąstė ra-
mindamasis Gaigalas, — gal
iš tiesų turi prie kunigystės
patraukimo?

— Bet kiti vaikiniai papasa-
kojo jam, kad Antanas tik
tėvo mušamas ir spiriamas
išvažiavęs seminarij, kad
jokio patraukimo prie kunig-
ystės neturėjęs. Gaigalas
nežinojo, kas daryti. Matė,
kad su švogeriū vis tiek ne-
susikalbėsi. Pagaliau parašė
Gaigalas Kaunan laišką, kad
duotų apie save žinią, apra-
šytų, kaip buvo. Bet atsaky-
mo nesulaukė.

— Tai jau, tur būt, semi-
narij, apsiprato ir nebenori
rašyti, — nutarė Gaigalas.

— Bet jis vis tik labai norėjo
patirti, kaip su Antanu. Ir
dabar, brisdamas marmaly-
nėmis nuo miestelio stoties,
apie tai galvojo. Tikėjosi pa-
simatyti su koku nors vaiki-
nu, pasikalbėti apie reikalus
ir apie Antaną paklausinė-
ti...

Perėjęs dvi gatvi, Gaiga-
las atsidūrė prie raudonų
mūro namų. Tai buvo žydo
Berelio sankrova. Pas tą Be-
relį Gaigalas, kai atvažiudavo,
tai visuomet užeidavo. Tai
buvo sveigų vieta: dau-
giausia čia galima buvo po
visam susitikti su giminėmis,
pasimatyti su pažįstamais,
pasidėti savo daiktus...

Išėjęs sankrovon, Gaigalas
pasisveikino su šeimininke ir
pro kitas duris įėjo sekly-
čion. Čia kertėj sėdėjo du vy-
riškių: vienas — sodietis, ko-
kių 25 metų vaikas, aukš-
tas, geltonplaukis, su links-

mom mėlynom akim; antras
— dar visai jaunas, kokių 17
metų berniukas, gimnazijos
mokinio rūbais apsivilkęs.
Sėdėjo abu susiglaudę ir ty-
lom, bet karštai kažin apie
ką kalbėjosi. Užgirde, kad
prasivėrė durys, nutilo...

— Antanas! — sušuko nu-
stebęs Gaigalas, pamatęs
gimnazijos mokini, — na, ko-
kū gi būdu tu čia dabar atsi-
radai?..

— Juk aš maniau, — kal-
bėjo, sveikindamasis su vie-
nu ir antru, Gaigalas, — kad
tu Kauno seminarij, reko-
lekcijas sėdi, kunigo rūbais
vaikščioji? Tavo tėvas man
sakė, kad tu išvažiavęs Kau-
nui, sutikęs būti kunigu?!

— Antanas, liūdnei šypsoda-
mos, tylėjo.

— Matai tamsta, jis iš se-
minarijos pabėgo, — tarė
linksmai juokaudamas, gel-
tonplaukis vaikas.

— Pabėgo?! — sušuko,
pašokdamas nuo kėdės, Gai-
galas, — na, vyrel, tai ko gi
tu tyli? Tokį milžino darbą
įveikei, o dabar nosį pakabi-
nai! Papasakok visa iš eilios,
kaip atsitiko, dėl ko pabėgai?

— Nepatiko... — atsakė
nenorom Antanas ir atsidu-
so.

— Ir aš manau, kad nepa-
tikto, bet dėl ko? — klausinė-
jo prisipyręs Gaigalas.

— Argi gali toks daiktas
patikti? — pakėlęs akis, su
įsitikinimu prašė Anta-
nas. — Atvažiavęs Kaunan,
pakliuvau, kad tamsta žino-
tum, kaip kokian kalėjiman:
nei artimų draugų, nei pažis-
tamų, nei lietuviškų kunigų,
nei laikraščių, — nieko, prie
ko buvau pripratęs; uždary-
tas tarp keturių sienų, ma-
tai, kad tave visur varžo ir
saugoja; iš tų pačių klierikų
yra tam tikri šnipai, kurie,
kaip kokie žandarai sekioda-
mi paskui, sergi kiekvieną
tavo žingsnį... Neišbuva-
nė mėnesio, — spioviau ir
išėjau.

— Broliuk tu mano, — ta-
rė, linksdamas galva, Gai-
galas, — reikėjo pabūti nors
vienus metelius, būtų tarė,
kaip sirmetė, istaisę: po ne-
tų kitų jau iš aukšto į mus
žiūrėtum, kaip į kokius be-
dievius ir paklydėlius, ja-
stumeis visų protingiausias...

— Niekuomet! — kuone
su ašaromis sušuko Antanas.

— Ne vieną girdėjau taip
tvirtinant, vis dėlto po metų
jau kaišiojo davatkomis savo
ranką bučiuoti.

— Gal būt, ir yra tokių,
bet ne aš! — tarė tvirtu bal-
su Antanas, — tėvo spira-
mas išvažiavau Kaunan, bet
būti seminarij, nemaniau.
Taip ir rektoriui nuvažiavęs
pasakiau...

— Na, o rektorių ką? —
paklausė Gaigalas.

— Tai, ką jis! Negerai, sa-
kė, neklausyti tėvų, kur tu,
girdi, dabar dėsi? Pabūk
kiek, — gal patiks, kai apsi-
prasi...

— Ir paklausei?

— Paklausiau, nes iš tiesų

norėjau pagalvoti, ką turiu
daryti, kur važiuoti, — semi-
narij, vis tiek pasilikti ne-
maniau. Bet ji man taip atsi-
bodo, kad turėjau bėgti anks-
čiau, negu kaip pats buvau
pakietinęs.

— Na, gerai, o ką gi da-
bar manai daryti?

— Nežinau, — atsakė liūd-
nai Antanas, — gal tamsta
patarsi? — Juk dėdė esi...

— Ar šiaip ar taip, reikia
kas nors išgalvoti, — tarė
Gaigalas, — nes iš tavęs,
matau, dar blogesnis kuni-
gas, kaip iš manęs... Tik šit
ką, Jurgi, — atsigrėžė jis
prie geltonplaukio vaikino,
— paimk, va, šitą ryšėlį ir
nešk pas savo pažįstamus pa-
dėti; atvežiau jums naujų
laikraščių ir knygelių...

— Parodyk tamsta! — su-
šuko Jurgis.

— Paspėsi, paspėsi! — su-
turėjo jį Gaigalas, — čia pas
Berelį neparanku vartyti.
Nunešk ir tuojau sugrįžk; at-
sivesk nutvėręs keletą vyrų-
ką — pasikalbėsime. Mudu
rasite ant aukšto, žinai? —
ten niekas po akim nesimai-
šys.

— Žinau, žinau, — links-
mai pasakė, išeidamas pro
duris, Jurgis.

— O —
Gaigalas paprašė Bereli-
nės raktą ir, užsilpęs su An-
tanu ant viršaus, užsidarė
atskiram kambary. Ilgai
vaikščiojo Gaigalas po kam-
barį galvodamas, ką daryti,
kokį patarimą Antanui duo-
ti. Bet sunku buvo kas nors
išgalvoti. Pagaliau paklau-
sė:

— Pasakyk tu man, Anta-
nai, ar negali tavęs tėvas to-
liau leisti gimnazijon, ar tu
neprašei jo?

— Prašyt prašiau, bet kur
tau? — pamojo ranka Anta-
nas. — Ir klausyt nenori.

— Tai ką gi jis sako

— O ką jis sakys? Aš tau,
sako, išvaikysiu tuos monus
iš galvos, — paminėsi tu ma-
ne! Sėdėsi man-namie! Kai
primygsiu prie darbo, pats
imsi prašyties seminarij;
o neklausysi, baslį paimsiu!
Taip karšiu, kad net garuo-
si!

— Tai gal ir dabar muša?

— Neduok, dieve, kad
tamsta žinotum!... Juk aš
darbo nebijau, — skundėsi
Antanas, — su mielu noru
dirbčiau ir sunkiausią darbą.
Bet tėtuliui to negana. Už
menkiausią daiktą išjuokia,
stumdo, muša. Ir tai prie šei-
mynos, prie vaikų ir sveti-
mų žmonių, — nė kur akių
dėti. O vėl tie iškalbinėjimai
ir pamokslai, kuriais kasdien
graužia, — tie pikčiau, kaip
mušimas. Ilgai kentėjau. Et,
maniau sau, apsiprasiu ir ga-
lėsiu gyventi! Net svajoju,
kad, tarp savųjų žmonių gy-
vendamas, geriau galėsiu
platinti lietuviškas knygas ir
laikraščius, nors tiek naudos
atnešti savajam kraštui. Bet
kur tau! matau, kad niekis:
taip bloga, kad nors bėk kur,
užsimerkęs...

— O pamotė tavęs nesigai-
li?

— Gailis ir užstoja; pri-
kalbinėja tėvelį net toliau
leisti gimnazijon. Bet ką gi
padarysi?... Pagaliau, ne
jos vaikas...

— Ar velnias jam tuos no-
rus galvon ikalė! — sušuko
supykęs Gaigalas. — Pats,
kaip koks šlėkta, ir į sumą,
kiek žinau, pasivėlina, o sūnų
vienok būtinai nori matyti
kunigu. Kada gi, pagaliau, iš-
nyks tie prietariai?

Gaigalas vaikščiojo po
kambarį ir drebančia ranka
sklaidė ant savo galvos pa-
širusius plaukus. Jo veidas
buvo užkaitęs, o akys žibėjo,
kaip žarijos; kraujas virte
virė, o mintys, kaip viesulas
sukosi po galvą. Vienas su-
manymas lindo paskui kitą,
bet visi netiko, buvo neišpil-
domi. Antano jis neišpasaky-
tai gailėjo, norėjo koku nors
būdu padėti. Seniau gal ne-
būtų jis jam taip rūpėjęs.
Bet dabar... dabar Antanas
jo akyse išaugo ir sutvirtėjo,
pasirodė rimtu žmogum, o ne
vaiku, kaip dar neseniai apie
jį manė. Jam būtinai reikėtų
baigti gimnazija ir aukštes-
nysis mokslas, nes iš tokio ir
pabaigus drašiau galima tik-
kėtis naudos. Taip mąstė
Gaigalas. Jis matė, kad Anta-
nas prisirišęs prie savo
krašto žmonių, su jais susiei-
na, tarp jų dirba, platina su-
sipratimą. O toks pamatas,
pačiam gerajam laike padė-
tas, greit negrius: pažūros ir
įsitikinimai, anksčiau įgyti,
neduoda žmogui pavirsti į
niekus, bet spiria jį toliau
plėtotis ir tobulintis; bloga
tik tuomet, jeigu žmogus vi-
siškai neturi pažiūrų ir įsi-
tikinimų. Tuo Gaigalas įsiti-
kino, prisiziūrėdamas savo
draugams studentams: jeigu
dar galima ko gero tikėtis,
tai tik iš tų, kurie jau iš gim-
nazijos šį tą išsineša...

— Bet kaip padėti Antanui,
to Gaigalas nežinojo...

— Ar tavo tėvas šiandien
yra čia miestely? — paklau-
sė pagaliau Antano.

— Yra.

— Na, tai aš su juo pasi-
kalbėsiu...

— Kad jis ant tamstos
piktas, — atsakė bailiai An-
tanus.

— Už ką? — iškėtęs akis,
paklausė Gaigalas.

— Tėtėlis sako, kad tai
tamsta esąs kaltas, kad aš iš-
stojau iš seminarijos, kad tai
tamsta mane prikalbėjęs.

— Jam, tur būt, galvoj
negerai! — suriko Gaigalas.

— Juk aš su tavim paskuti-
niais metais visai nesima-
čiau, o ir pirma apie tai nie-
kuomet nesikalbėjau, — ma-
žas dar buvai. Na, jeigu taip,
tai bala jo nematai! Nesikal-
bėsiu su juo, — dar blogiau
gali būti: patyręs, kad tu
man viską papasakojai, dar
primušt tave gali... Ir biau-
ri gi istorija, tegul ją vel-
niai! — sukeikė Gaigalas,
negalėtingai kramtydamas
savo ūsus. — Užuis tave tē-

vas, pavers
dos jokios!
jimo, nei gē
kam, iš se
važiavai dar
kėjo tiesiai
kicon kokie
sprukti, —
buvę!

— Aš tai
dareš...

— Kaip tē
būdu tu čia?
galas.

— Klausyl
šančių balsu
nas, — mata
pasakojau. J
jon, bet jau
kad būti t
Tuoju par
vienam savo
naujančiam
klausinėtų
dviejų savai
kad vieta y
iš tamstos a
mane dar k
Nieko daug
atsiemiau iš
pierius ir iš
jės aptiekor
liui laiška,
kojau, praš
pyktų ir dov
jo laiška;
plaukai ant
keikia ir plū
manydamas,
grįžti namo,
policiją išre
jojau, kad
rytų ir par
beparašiau i
da buvo.

— Na, ir
pabijojo, ka
vartyt! Juk
jai?

— Turėja
— Tai ko
je?

— Aš gi
kalbėjo para
nas, — kad
ir visur ga
pas save sū

Tel.: Res

927 M

387 SHEI
Sviežias l
viškų

vas, pavers į niekus, o nau-
dos jokios!.. Nei pasigailė-
jimo, nei gėdos neturi... Ir
kam, iš seminarijos išėjęs,
važiavai dar namo? Jau rei-
kėjo tiesiai ar aptiekon, ar
kiton kokion verslamonėn
sprukti, — vis geriau būtų
buvę!

— Aš taip ir buvau pa-
dareš...

— Kaip tai? Tai kokiuo gi
būdu tu čia? — nustebo Gai-
galas.

— Klausyk tamsta, — pra-
šančiu balsu kalbėjo Anta-
nas, — matai, aš ne visa pa-
pasakojau. Istorijon seminari-
jon, bet jau sakiau tamstai,
kad būti tenai nemaniau.
Tuojau parašiau Maskvon
vienam savo pažįstamų, tar-
naujančiam aptiekoj, kad pa-
klausinėtu apie vietą. Po
dviejų savaitių gavau žinią,
kad vieta yra. Tuo laiku ir
iš tamstos atėjo laiškas. Tai
manė dar labiau padrasino.

Nieko daugiau nelaukdamas,
atsiėmiau iš rektorius po-
pierių ir išvažiavau... Istor-
jės aptiekon, parašiau tėve-
liui laišką, — visa papasa-
kojau, prašydamas, kad ne-
pyktų ir dovanotų. Gavau iš
jo laišką; skaitau — net
plaukai ant galvos atsistojo:
keikia ir plūsta, kaip tik iš-
manydamas, ir liepia tuojau
grįžti namo, o jei ne, tai per
policiją išreikalausias. Pabi-
jojau, kad "etapu" neparva-
rytų ir parvažiavau... Ne-
beparašiau ir tamstai — gė-
da buvo.

— Na, ir kvailas gi tu!
pabijojo, kad "etapu" nepar-
vartytų! Juk pasportą turė-
jai?

— Turėjau...

— Tai ko gi tau dar reikė-
jo?

— Aš girdėjau, — tylom
kalbėjo paraudonavęs Anta-
nas, — kad tėvas visuomet
ir visur galįs pareikalauti
pas save sūnų, nors ir "eta-

pu"; sako, toks įstatymas
esąs.

— Toks įstatymas tik ant
popieriaus! — atsakė ne-
kantriai Gaigalas. — Dėvui
dėkui, praėjo ta gadynė, ka-
da tėvas ir užmušti savo vai-
ką galėdavo... Parvaryti
"etapu", kad paskui stumdytų
ir muštų?! Pasakyk geriau,
ar rimtai ketini seminari-
rijon nebevažiuoti?

— Žinoma, rimtai.

— Nevažiuosi, kad ir tėvas
muštų, varytų arba giminės
verktų, prašytų?

— Ne ir ne!

— O juk ir namie negali
būti? Užjodinės tėvas!

— Oi, negaliu, — atsiduso
Antanas, ir ašara, didelė,
kaip žirnis, nuriedėjo jam
per veidą.

— Tai nėra ko ilgai gaivo-
ti, — važiuok vėl aptiekon!

— Neleis tėteli...

— Neleis?! — sušuko, pa-
šokęs nuo vietos, Gaigalas,
— tai važiuok nesiklausęs!

Velniai žin, ligi ko gali pri-
eiti žmogaus kvailumas!

— Kad pinigų neturiu ke-
lionei.

(Bus daugiau)

Apie Viską

Dr. Gordon Murray, toron-
tietis, idėjo moteriai mirusio
žmogaus inkstą ir tokiu bū-
du išgelbėjo jos gyvybę.

Moteris sirgo inkstų liga.
Ji būtų greitai mirus. Jis iš-
pviovė mirusio vyro inkstą
ir prigydė šale jos gendančių
inkstų. Moteris greitai pa-
sveiko.

Šis atradimas duoda medi-
cinos mokslui naują ginklą
kovoje su ligomis. Manoma,
kad bus galima panašiai duo-
ti žmonėms ir kitus orga-
nus.

—o—

Dr. F. J. Alcock, vyriaus-
ias Nacionalio Muziejaus
(Ottawoj) kuratorius, pra-
neša, kad atrasta daug senų,
mažai apdirbtų akmeninių į-
rankių ant Manitouline salos,
kurie liudija, kad žmogus te-
nai gyveno 5,000 metų atgal
ar dar seniau.

Iš rastų įrankių galima
spėti, kad tenai žmogus gy-
veno tada, kada jis kitokių į-
rankių, be akmeninių, netu-
rėjo.

—o—

United Emergency Fund
for Britain sukėlė \$535,801
dėl paramos Britanijai po
karo, bet maisto pasiuntė tik-
tai už \$771. Kur dingo kiti
pinigai?

Tyrinėtojai nesuranda do-
kumentų, įrodančių, kaip tas
fondas išėikvotas, bet jie ra-
portuoja sekančiai:

\$771.00 išleista maisto
siuntiniams, \$185,689 algo-
mis, \$188,533 garsinimams ir
atsiėaukimams, \$26,445 dėl
Herberto J. Daly kaip hono-
raro ir kelionių išlaidų, \$65,
735 sumokėta dėl Business
and Economic Service už pa-
tarnavimą ir t.t.

Atrodo, kad šio fondo po-
nai "subytino" ir BALFo po-
nus.

—o—

Tikėsit, ar ne, kanadiečiai
yra mielaširdingi žmonės.
Biznierių nutarė nereikalau-
ti iš amerikiečių turistų, kad
jie damokėtų skirtumą ant jų
dolerių (Amerikiečių doleriai
pigēsni 4 centais).

Amerikiečiams neatėjo į
galvą taip padaryti, kada ka-
nadiečių doleris buvo pigēs-
nis.

Komentatorius

Paminėjo Gimtadienį

HAMILTON. — Praėju-
sios savaitės antradienį įvy-
ko Birutės Pampalaitės gim-
tadienis. Apart jaunimo, ku-

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MIDWAY 9352

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas
P. MOTTEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

**Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Na-
minis Karas Prancūzijoje.** Kietais aparais, 360 puslapių.
Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdo-
miausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš
Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyve-
nimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAI. Telpa 10 apysakų iš Ame-
rikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kai-
na \$1.50.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Ilinas. Labai aiš-
kia išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo nau-
dai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas
Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę
tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis.
Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos
išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof.
Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Pečių vaidmuo:
jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255
puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaš-
kiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai
dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas

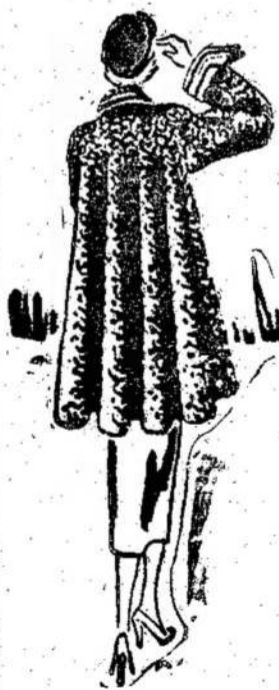
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

ris buvo susirinkęs ją pasvei-
kinti, staiga, netikėtai atvy-
ko ir penkios mašinos iš To-
ronto senesniųjų. Jie padary-
dami tą surprizą Birutei pa-
linkėjo geros laimės ir įteikė
kuklią dovanėlę atminčiai.
Birutė, kaip ir jos tėveliai
yra darbštūs Liaudies Balso

rémėjai ir draugiški žmonės.
Nekartą Birutė su savo bro-
liu Charliu yra dalyvavę ir
mūsų parengimų programuo-
se.

Už tai Birutė turi didelę
simpatiją ir tarp senesniųjų.
Laimingiausių jai metų!
Report.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
žakietus, Skraistes ir
Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šal-
dytuvą šaukit: EM. 3-8884
Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

RA. 5459

630 Queen St. W.

PL. 4183

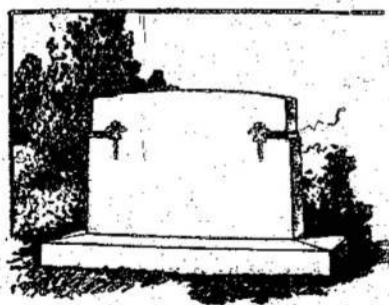
Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Tel.: Res. 526-134

Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE
TO
ORDER

Reasonable

M. C. Delande

927 Main St.

Winnipeg

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Darbininkų Piknikas Įvyks Rugpjūčio 10

TORONTO. — Šio miesto tarptautinis darbininkų piknikas įvyks rugpjūčio 10 dieną, Scarlett Road Picnic Grounds, šale Scarlett Rd.

Šiame piknike įvyks dviejų įdomios rungtynės: už čempionatą patkavos (pasagos) metime ir "Miss Toronto Labor".

"Miss Toronto Labor" gaus dovanų apmokamą kelionę į rinktinę vasaravimo vietovę.

Prie to, bus kitų įvairumų. Tie, kurie pirks įžangos tiketus, galės laimėti didelį laimikį.

Visi darbininkai kviečiami atsilankyti.

Reagėjai

506 ASMENYS ŽUVO PER ŠVENTES

ČIKAGA. — Apvaikščiujant liepos 4 dienos šventę, Jungtinėse Valstijose žuvo 506 asmenys, jų tarpe 290 ant kelių per nelaimės.

Vien prigėrė besimaudydami 158 asmenys.

**Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ**

Kur Praleisti Savo Atostogas?

Prieinamiausia ir patogiausia vieta, tai prie Simcoe ežero. Šiltas vanduo maudynėms, daugybė įvairių žuvų, prielankus patarnavimas.

Platesnės žinioms kreipkitės šiuo adresu: J. Linarta, 367 Crawford St., Toronto. Telefonas: LL. 5990.

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia PIKNIKĄ

Sekmadienį, Liepos 13 Dieną
Ant Medelinsko Farmos

Bus užkandžių, šaltų gėrimų, muzika šokiams ir kitokių įvairumų.

KVIEČIAME ATsilANKYTI

Kelrodis: Važiuojant iš Toronto, imkit vieškelį Nr. 5 ir važiuokit į vakarus. Pravažiavus vieškelį Nr. 27, tuojau užvažiuosite Etobicoke upelį, kurį pravažiavę sukit į dešinę.

Transportacija nuo svetainės, 160 Claremont St., prasidės 1 valandą po piet, automobiliais.

Jeigu lytų piknikas įvyks svetainėje, 160 Claremont St.

P. S. Laimėjimo tikietėlių platintojai malonėkit nepamiršti šio pikniko.

Parengimų Komisija

Kodėl Gerai Pavyko Liaudies Balso Piknikas

TORONTO. — Birželio 29 d. įvykęs Liaudies Balso piknikas tikrai atsakė savaitraščio reikalams ir atitinkamai atžymėjo laikraščio dvidešimtųjų metų gyvavimą.

Praeitose LB laidoje buvo pikniko aprašymas, kaip jis atrodė korespondentui. Čia tenka paminėti kai kuriuos faktus, kodėl piknikas buvo skaitlingas, gražus ir gausus parama Liaudies Balsui.

Pikniko ruošėjai buvo L. LD 162 kuopos nariai susibūrę į platų komitetą su kuopos pirmininku S. Zostautu priešakyje. Per kelis posėdžius pikniko komitetas taip suplanavo ir priruošė pikniką, kad nieko jame netrūko ir viskas praėjo planingai.

Piknike dalyvaujanti buvo aprūpinti skaniais ir gerai paruoštais valgiais. Juos paruošė ir patiekė darbščios šeimininkės M. Grigaliūnienė, S. Zostautienė ir H. Sakalauskienė. Prie patarnavimo dirbo Ig. Sakalauskas, F.

Kilikevičienė, Grigaliūnaitė ir dar viena darbšti jaunuolė, neseniai į Torontą atvykusi lietuvaitė. Bendrai visu maisto patiekimu piknikui rūpinosi J. Grigaliūnas. Jis ne tik puikus organizacijoje veikėjas, bet ir pavyzdingas ūkvedis. Iš jo veiklumo ir sistematiškumo daug kas turėtų imti pavyzdžius.

Tik įžengus į pikniko vietą visi buvo papuošti ženkliais. Prie to darbavosi Račienė, Janauskienė, Mingilienė ir Bernatavičienė. Jų pastangų rezultate LB rėmėjai suaukojo laikraščio paramai \$65.33.

LB piknikų tradicinis garbės stalas kaip visuomet taip ir šiame piknike buvo puikiai paruoštas. Tai Toronto Lietuvių Moterų Klubo auka LB piknikui, o laikraščio rėmėjai tą stalą išleidžiant sudėjo arti \$100 laikraščiu. Prie

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių paliecia nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

garbės stalo paruošimo ir patiekimo piknikui darbavosi Pažerienė, Laurusevičienė, Jakavičienė, Ylienė, Bernatavičienė, Poškienė.

Prie įvairių kitų darbų piknike darbavosi eilė draugų, kaip tai: J. Račys, kuris per ištisą pikniko laiką išbuvo kasierium; J. Kevėža, W. Strazevičius, R. Klinga, J. Valaitis, K. Doveika, A. Daukantas, A. Karpavičius, J. Kuktoras, Rušėnienė, Narusevičienė, laikraščio darbininkai ir keletas kitų. S. Zostautas ne tik vadovavo pikniko priruošimą, bet ir puikiai jam vadovavo.

Pikniko centriniu dalyku buvo rėmėjų kontestas išrinkimui pikniko žvaigždės. Apie kontestantes ir jų pasidarbavimo rezultatus jau buvo anksčiau minėta. Čia tenka pažymėti tas, kad per jų pastangas LB rėmėjai sudėjo laikraščio paramai \$1,443.35. Tai rekordinė ir labai atsakanti LB reikalams parama.

J. Vertelka, iš Simcoe, Ont., atvykdamas į pikniką atvežė lankytuvų didelę basketę gražių žemuogių ir didelį sūrį, kuriuos išleidžiant rėmėjų varžytinėmis laikraščiu sudėjo \$22.72.

Nuoširdus LB budavotojas ir duosnus rėmėjas E. Vilksis, montrealietis, atostogų proga užvažiuojo piknikan. Jis kaip visuomet taip ir šiuo atveju visokiomis pikniko progomis gausiai rėmė Liau-

dies Balsą, o besibaigiant piknikui dar pridavė nuo savęs ir nuo N. Venskaitienės po \$5.00 aukų laikraščio paramai.

Pikniko priruošime ir jo pravedime nuoširdžiai patarnavo su savo automobiliais P. Laurusevičius, K. Doveika, Grigaliūnai, J. Yla, Ch. Endriukaitis, A. Guobys ir keli kiti. Jų pasiaukavimo bei patarnavimo rezultate laikraščiu atliko keliolika ar kelis dešėtkai dolerių.

Pikniko rezultatais šiandien džiaugiasi visi progreso šalininkai, o ypatingai LB patriotai, kuriems daugiausia rūpi laikraščio išlaikymas. Visų LB draugų ir draugių bendras susibūrimas ir rėmėjų toks gausus pasiaukojimas užtikrina Liaudies Balso išsilaikymą ir dar nuoširdesnį tarnavimą darbo žmonėms.

Mes, draugai ir draugės, spaudžiame vienas kitam dešinę dėkodami vieni kitiems už gražią kooperaciją kilniame visuomeniniame darbe ir kartu mojamės vis didesniems darbams dėl darbo žmonių. Šia proga prašau priimti nuoširdžiausią padėkos žodį už visokeriopą talką ir taip reikalingą gausią paramą dėl Liaudies Balso. Kartu labai atsiprašome visų tų draugų ir draugių, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių liko čia nepaminėti.

K. K.

ELEKTRININKAI - KONTRAKTORIAI

Webber Electric Co.

Pravedam vielas dėl elektrinių pečių ir kitų įtaisų
Patarimai bei apskaičiavimai veltui

Turime Lietuvių Elektrininką

BRONIŲ VENSKŲ, Gyvenantį

1098 Dundas St. W. - Toronto - Tel. OL. 1276

ATLANTIC CITY BEDDING

& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelėlių paspuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė